

PROGRAM RADA I RAZVITKA ZA 2026.

Knjižnice grada Zagreba

Zagreb, Starčevićev trg 6

MB: 03207412

OIB: 93571946376

IBAN: HR6323600001101237326

Ravnateljica: dr. sc. Sunčica Ostoić

STRATEŠKI OKVIR

STRATEŠKI CILJEVI RAZVOJA USTANOVE

Navesti strateške (dugoročne, razvojne) ciljeve razvoja ustanove. Ukoliko postoji, navesti i naziv strateškog dokumenta ustanove iz kojeg ciljevi proizlaze. Navesti 3 do 5 općih ciljeva.

- 1. Razvijati klasične i suvremene oblike pismenosti:**
poticanje i osnaživanje čitalačke, informacijske, digitalne, financijske i drugih oblika pismenosti, pružajući građanima alate za snalaženje i aktivno sudjelovanje u suvremenom društvu.
- 2. Osnažiti mrežu i proširiti utjecaj KGZ-a:**
unapređenje unutarnje organizacije i poslovanja, promjena javne percepcije knjižnica, modernizacija knjižničnih usluga i prostora te jačanje strateškog pozicioniranja i međuinstitucionalne suradnje na lokalnoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini radi stvaranja suvremene, učinkovite i prepoznatljive knjižnične mreže.
- 3. Ojačati povezanost s lokalnom zajednicom:**
osnaživanje partnerstava i stalna komunikacija s lokalnim stanovništvom, organizacijama i ustanovama te afirmacija knjižnica kao mjesta društvene integracije, inkluzije i aktivnog građanskog sudjelovanja, kako bi ih se promoviralo kao platforme za zajedništvo i dijalog.
- 4. Unaprijediti tehnološku infrastrukturu, usluge i resurse:**
implementacija naprednih tehnoloških rješenja i usvajanje inovacija kako bi knjižnice ostale relevantne i prilagođene zahtjevima digitalnog doba.
- 5. Prilagoditi infrastrukturu, usluge i poslovanje održivom razvoju:**
promicanje održivosti ekološkim i ekonomskim inicijativama koje osiguravaju da knjižnice postanu uzori u primjeni dobrih praksi.

CILJEVI USTANOVE U 2026. GODINI

Navesti specifične (kratkoročne) ciljeve koje ustanova planira ostvariti u godini na koju se Program rada odnosi.

1. Nastaviti sustavno nabavljati knjižničnu građu u različitim formatima prateći aktualnu nakladničku produkciju te uvažavajući potrebe i interese korisnika lokalne zajednice, s ciljem osiguravanja relevantnih, raznovrsnih i kvalitetnih zbirki koje podržavaju informacijske, obrazovne i kulturne potrebe građana.
2. Proširiti mrežu knjižničnih usluga uspostavom novih bibliobusnih stajališta zbog nabave bibliokombija te provesti pripremne radnje za nabavu novog bibliobusa.
3. Promijeniti percepciju narodnih knjižnica u javnosti kampanjom koja uključuje i preoblikovanje imidža ustanove, s ciljem jačanja vidljivosti, privlačenja novih korisnika te predstavljanja knjižnica kao suvremenih, dostupnih i otvorenih prostora za sve stanovnike grada i šire okolice.
4. Provoditi promotivne aktivnostima za novu Gradsku knjižnicu na lokaciji Paromlin, vezane uz dodjelu bespovratnih sredstava Europske unije u okviru *Integriranog teritorijalnog programa za projekt Gradska knjižnica grada Zagreba i društveno-kulturni centar na lokaciji Paromlin.*

5. Redovito usuglašavati strateške odluke s Gradskom upravom u vezi s projektom *Gradska knjižnica grada Zagreba i društveno-kulturni centar na lokaciji Paromlin*.
6. Uspostaviti učinkovito poslovanje temeljeno na novoj organizacijskoj strukturi radi bolje funkcionalnosti ustanove te odgovora na suvremene potrebe korisnika i nove Gradske knjižnice na lokaciji Paromlin.
7. Pripremiti građu, djelatnike i korisnike za preseljenje u novi prostor središnje Gradske knjižnice na lokaciji Paromlin.
8. Nastavit raditi na izradi novog modela centralizirane nabave i obrade, koji će u cijelosti biti implementiran u novoj Gradskoj knjižnici na lokaciji Paromlin.
9. Provoditi zapošljavanja sukladno potrebama ustanove, osobito onima koje su u vezi s radom nove Gradske knjižnice na lokaciji Paromlin.
10. Definirati model upravljanja i korištenja nove Gradske knjižnice na lokaciji Paromlin u suradnji s ustanovom Novi prostori kulture.
11. Pojačati sustavnu edukaciju djelatnika u svrhu jačanja kompetencija i vještina potrebnih za rad u novoj Gradskoj knjižnici u Paromlinu, s posebnim naglaskom na inkluzivne prakse vezane uz ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava Europske unije u okviru *Integriranog teritorijalnog programa za projekt Gradska knjižnica grada Zagreba i društveno-kulturni centar na lokaciji Paromlin* te tehnologiju.
12. Ojačati projekt digitalizacije i osnažiti tim s ciljem zaštite ugrožene, jedinstvene i rijetke knjižnične građe najvrjednijih zbirki, osobito zavičajne zbirke te periodike, kako bi se osigurala dugoročna očuvanost, lakša dostupnost te veća vidljivost kulturne i povijesne baštine lokalne zajednice u digitalnom okruženju.
13. Uvesti migracije kao godišnju temu programa na razini cijele ustanove zbog njezine društvene važnosti i aktualnosti.
14. Uspostaviti nove krovne programe radi unaprjeđenja koordinacije aktivnosti i jačanja suradnje među knjižnicama na razini ustanove te veće prepoznatljivosti programa u javnosti.
15. Razvijati publiku provedbom novih programa i usluga prilagođenih specifičnim ciljanim skupinama, kao što su migranti, mladi i druge marginalizirane zajednice, te sadržajno obuhvatiti važne društvene teme poput uključivosti i ekologije.
16. Pojačati suradnju i umrežavanje unutar Hrvatske.
17. Pojačati internacionalizaciju ustanove održavanjem postojećih i uspostavljanjem novih partnerstava s europskim i ostalim međunarodnim knjižnicama, drugim ustanovama, organizacijama i pojedincima.
18. Kontinuirano ulagati u održavanje prostora u mreži.

USKLAĐENOST S PROGRAMOM RAZVOJA KULTURE GRADA ZAGREBA

Ukratko obrazložite na koji način provedba programa rada i razvoja ustanove doprinosi ostvarenju strateških ciljeva Programa razvoja kulture Grada Zagreba 2024. – 2030. Pregled mjera i aktivnosti vezanih uz pojedine posebne ciljeve dostupan na stranicama Grada Zagreba:

(<https://zagreb.hr/kultura/12>)

PC 1: Stabilizirati i unaprijediti uvjete umjetničkog i kulturnog rada i stvaralaštva te osnažiti razvojne, eksperimentalne i inovativne stvaralačke prakse

- KGZ ima jednu od ključnih uloga u javnom predstavljanju kulturnog i umjetničkog stvaralaštva, provodeći raznolike programe koji u velikom broju obuhvaćaju književne susrete, čitateljske klubove, ali i kulturno-znanstveno-obrazovne tribine i predavanja, vizualnu umjetnost te glazbene i filmske sadržaje. U njima aktivno sudjeluju brojni autori i umjetnici različitih profila, što osigurava raznoliku pristupačnu kulturnu ponudu dostupnu široj publici.
- Poseban naglasak stavlja se na poticanje stvaralaštva mladih umjetnika u različitim programima (natječaj za mlade književnike *MetaFORA*, izlaganje mladih vizualnih umjetnika u Galeriji VN, nastup mladih glazbenika u novom programu *Slušalica* i dr.).
- U knjižnicama se bilježi i kontinuirani rast broja izložbi, čime se vizualna umjetnost sve snažnije etablira kao sastavni dio djelovanja knjižnica, uz istovremeni porast broja posjetitelja i kulturnih događanja. Galerije VN i Prozori svojim dugogodišnjim radom pružaju umjetnicima produkcijsku podršku i profesionalne uvjete za razvoj kreativnih, eksperimentalnih i inovativnih praksi.
- Poticanje interdisciplinarnih istraživačkih i umjetničkih projekata te uspostava suradnje s kreativnim, kulturnim i znanstvenim sektorom omogućuju implementaciju suvremenih i inovativnih pristupa. Međusektorska suradnja očituje se u mnogim programima (npr. *Zelena knjižnica za zeleni Zagreb*, *Pismeni za život*). Najopsežniji primjer takve suradnje na jednom projektu tijekom 2026. godine je razvoj izložbe o Paromlinu, koja će biti predstavljena 2027. godine u prostoru proširene stvarnosti nove Gradske knjižnice. U njezinu ostvarenju sudjelovat će vizualni umjetnici, umjetnici zvuka i drugi umjetnici te znanstvenici iz različitih disciplina.
- Jedan od temeljnih aspekata u osnaživanju kulture i umjetnosti KGZ-a tijekom 2026. godine bogata je mreža suradnji s brojnim partnerima iz područja javnog i civilnog sektora te akademske zajednice. U tim suradnjama knjižnice ne djeluju samo kao organizatori i domaćini nego i partneri u zajedničkom programiranju, pružajući infrastrukturnu, stručnu i komunikacijsku podršku.
- Sudjelovanje na domaćim i međunarodnim skupovima, poput godišnje konferencije IFLA-e (The International Federation of Library Associations and Institutions / Međunarodni savez knjižničarskih društava i ustanova), najuglednije svjetske knjižničarske organizacije, kao i nacionalnih i drugih savjetovanja, skupova i edukacija, omogućuje razmjenu znanja i dobrih primjera uključivanja različitih oblika stvaralačkih praksi u knjižničnu djelatnost.

PC 2: Povećati dostupnost i uključivost kulture i umjetnosti te kulturnog i umjetničkog obrazovanja

- Knjižnice grada Zagreba, kao javne ustanove otvorene svima, na 42 lokacije diljem grada i Bibliobusnom službom svakodnevno potvrđuju svoju ulogu mjesta koje aktivno doprinosi povećanju ravnopravne dostupnosti i uključivosti kulture, umjetnosti i obrazovanja na razini cijeloga grada, kao i u lokalnim zajednicama. Primjerice, u 2024. godini provedeno je više od 8000 aktivnosti za djecu i mlade s gotovo 92 000 sudionika i više od 3300 aktivnosti za odrasle s više od 60 000 posjetitelja. Kampanja o narodnim knjižnicama promovirat će kulturnu i umjetničku ponudu KGZ-a te dodatno ojačati vidljivost i ulogu knjižnica na razini Grada i lokalnih zajednica.
- U 2026. godini planira se širenje mreže uvođenjem bibliokombija za područja koja nisu dostupna bibliobusom, čime se dodatno povećava dostupnost knjižničnih sadržaja i usluga najširem krugu korisnika.
- Svojim uslugama i brojnim događanjima knjižnice osiguravaju jednaku dostupnost kvalitetnih kulturnih i obrazovnih sadržaja svima, bez obzira na dob, porijeklo ili životne okolnosti. To se ostvaruje provođenjem besplatnih programa te besplatnim upisom osoba s invaliditetom i djece do 15 godina (u 2024. više od 9000 novoupisane djece).
- Knjižnice grada Zagreba pridaju posebnu važnost inkluzivnim kulturnim praksama, nastojeći aktivno uključiti raznolike skupine građana – djecu, mlade, odrasle, osobe treće životne dobi te one koji su izloženi riziku od socijalne isključenosti. To se ostvaruje programima poput *SviMi* (migranti), *65 plus* (osobe starije životne dobi), *Knjižnica širom otvorenih vrata* (djeca s poteškoćama u razvoju i odrasli s invaliditetom) te *Misli bez nadzora* (zatvorenici). U 2026. godini naglasak je na razvoju programa koji potiču kulturu dobrodošlice, s krovnom temom posvećenom migracijama. Snažan fokus bit će i na edukaciji djelatnika Gradske knjižnice iz područja horizontalnih načela, kako bi nova knjižnica bila što dostupnija osobama s invaliditetom.
- Djeca i mladi prepoznati su kao ključni sudionici kulturnog života, čemu doprinosi niz programa, a od 2026. godine i novi projekt *Misli glasno!*, kojim knjižnice postaju dinamična mjesta susreta, dijaloga i slobodnog izražavanja. Debatama, međugeneracijskim *podcastom* i kreativnim radionicama mladi se potiču na promišljanje, učenje i izražavanje vlastitih stavova, jačajući svoju ulogu u zajednici. Također, projekt *Vajbaj po svom* omogućava mladima da aktivno sudjeluju u osmišljavanju, uređenju i prilagodbi dijela knjižničnih prostora prema vlastitim željama i potrebama.
- Rad s lokalnom zajednicom ključan je aspekt poslovanja knjižnica, koji se ostvaruje partnerstvima u projektima poput *Kultura i umjetnost u zajednici* ili čitateljskim klubovima i drugim aktivnostima i programima koji potiču uključivanje i suradnju, poput *Knjižnice sjemenja*. Također, knjižnice aktivno surađuju s lokalnim obrazovnim ustanovama, udrugama civilnog društva i pojedincima, čime jačaju svoju ulogu središnjih mjesta kulturnog i društvenog života zajednice. Važan je i volonterski angažman kojim knjižnice dodatno doprinose uključivosti osoba iz zajednice. U 2024. godini ukupno su 74 volontera bila uključena kao pomoć u radu knjižnica i provedbi programa, uključujući i onih namijenjenima osobama s invaliditetom.
- Dostupnost kulture osigurava se razvojem *online* usluga poput e-knjiga, e-upisa, platforme eZaKi i YouTube kanala, kao i stvaranjem kvalitetnog sadržaja za društvene

mreže. Na taj način knjižnice izlaze iz okvira svojih fizičkih prostora, približavajući knjige, znanje i kulturu svima, bilo kada i bilo gdje. Ovakvim pristupom stalno se otvaraju novi modeli pristupa i promocije kulture, potiče digitalna dostupnost i širi publika.

PC 3: Ojačati međunarodnu relevantnost zagrebačke umjetničke i kulturne scene

- U 2026. godini Knjižnice grada Zagreba dodatno će jačati međunarodnu prepoznatljivost Zagreba kao kulturnog i umjetničkog središta uključivanjem stranih umjetnika, autora i stručnjaka u različite programe, potičući dijalog i razmjenu znanja. Gradnja nove Gradske knjižnice na lokaciji Paromlin dodatno će pridonijeti toj prepoznatljivosti kao važan kulturni i arhitektonski projekt koji će privući međunarodnu pozornost.
- Knjižnica će također jačati internacionalizaciju suradnjom s knjižnicama i ustanovama Europi, razmjenjujući znanja, iskustva i dobre prakse, što će posebno biti važno za novu Gradsku knjižnicu na lokaciji Paromlin.
- Poseban je fokus na međunarodnoj mobilnosti u okviru Erasmus+ programa, kao i sudjelovanje u mrežama poput NAPLE Foruma (National Authorities on Public Libraries in Europe Forum / Forum nacionalnih tijela za narodne knjižnice u Europi), EBLIDA-e (European Bureau of Library, Information and Documentation Associations / Europski ured za knjižnične, informacijske i dokumentacijske udruge) i IFLA-e (International Federation of Library Associations and Institutions / Međunarodni savez knjižničarskih društava i ustanova). KGZ će sudjelovati i u novim prijavama za dodjelu bespovratnih sredstava Europske unije (Novi Europski Bauhaus – NEB, dio programa Obzor Europa, Program *Učinkoviti ljudski potencijali* dio Europskog socijalnog fonda plus) čime se dodatno osnažuje transnacionalna kulturna prisutnost.
- Povećanje vidljivosti u međunarodnom kontekstu ostvaruje se i na digitalnim platformama poput eKulture i Europeane, gdje je predstavljena digitalizirana zagrebačka baština, omogućujući globalnu dostupnost i prepoznavanje kulturnog naslijeđa.
- Internetske platforme poput YouTubea, ISSUU-a i Pinteresta omogućuju međunarodnu dostupnost sadržaja (ukupno 184 815 pregleda videozapisa, najviše iz Hrvatske, Bosne i Hercegovine, SAD-a, Srbije i Njemačke).

PC 4: Osnažiti ulogu kreativnih industrija, umjetnosti i kulture u održivom urbanom razvoju i transformaciji grada te razvoju kulturnog turizma

- Rekonstrukcija i prenamjena prostora Paromlina za novu Gradsku knjižnicu predstavljaju ključni projekt urbane revitalizacije koji spaja industrijsku baštinu sa suvremenom arhitekturom i visokim standardima energetske učinkovitosti. Paromlin je prvi projekt u Hrvatskoj koji će biti 100 % energetski učinkovit, što znači da će sva potrebna energija za rad zgrade biti proizvedena iz obnovljivih izvora na licu mjesta te bez emisija štetnih plinova, čime se postavlja novi standard za javnu infrastrukturu u urbanom kontekstu.

- Tematsko usmjerenje na ekologiju i održivost temelj je novog KGZ programa *Zelena knjižnica za zeleni Zagreb*, koji jača svijest o klimatskim pitanjima, otvara javni dijalog i potiče odgovornost prema zajedničkom prostoru. U okviru tog programa, *Knjižnica sjemenja* povezuje ekologiju, bioraznolikost i zajednicu razmjenom sjemenja, potičući građane na aktivno sudjelovanje u promicanju održivih vrijednosti.
- Digitalizacija kulturne baštine, s naglaskom na zbirku *Zagrabiensia*, doprinosi očuvanju memorije grada i stvaranju suvremenih digitalnih kulturnih resursa. Takva dugoročna dostupnost i interpretacija zagrebačke kulturne povijesti s pomoću digitalnih alata jača identitet grada i otvara nove oblike kulturnog turizma.
- Knjižnični prostori i galerije kao kulturna stajališta u svakom kvartu (ukupno 42 lokacije) djeluju kao decentralizirani kulturni centri koji osiguravaju ravnomjeran pristup kulturi, čime doprinose održivom urbanom razvoju i jačanju lokalne zajednice kroz svakodnevne kulturne sadržaje dostupne svim građanima.
- Programska sinergija knjižnica s kreativnim sektorom kroz izložbe, interaktivne radionice i izradu tematskih digitalnih zbirki stvara prostor za suradnju knjižnica s umjetnicima, dizajnerima i drugim kreativcima. Time se potiču inovativni modeli kulturne produkcije i jača uloga knjižnica kao platformi za razvoj kreativnih industrija.

PC 7: Unaprijediti upravljanje u kulturi i razviti nove modele sudioničkog upravljanja

- Knjižnice grada Zagreba provest će organizacijske i upravljačke promjene te donijeti novu sistematizaciju radnih mjesta, s ciljem unapređenja poslovanja najveće kulturne ustanove u gradu i jačanja strateškog upravljanja i funkcionalnosti.
- Osnovat će se interdisciplinarni savjetodavni odbor KGZ-a koji će uključivati predstavnike različitih sektora (znanost, kultura, civilno društvo), kao i programsko vijeće za Paromlin u kojem će, uz primarne korisnike KGZ i Nove prostore kulture, sudjelovati umjetnici i djelatnici u kulturi (književnost, vizualne i izvedbene umjetnosti, film, glazba, dizajn i dr.).
- U partnerstvu s ustanovom Novi prostori kulture izradit će se plan upravljanja i korištenja prostora nove knjižnice i društveno-kulturnog centra Paromlin.
- Izradit će se plan centralizirane nabave i obrade knjižnične građe, s ciljem učinkovitijeg upravljanja knjižničnim fondom.
- Nastavit će se digitalizacija financijskih i započeti digitalizacija administrativnih procesa, s ciljem povećanja učinkovitosti poslovanja.

PROGRAMSKA DJELATNOST

Molimo predstaviti programe prema strukturi kako slijedi. Kategorije i nazivi programa moraju biti u skladu s priloženom tablicom. Popis djelatnosti/područja, tipova programa i vrsta programa u priloženim uputama. S ponuđenih izbornika pažljivo odaberite valjane kategorije. Programe dodajete klikom na oznaku plus u donjem desnom kutu sekcije koju popunjavate.

POPIS PROGRAMA

KNJIŽNIČNA DJELATNOST I KNJIŽEVNI PROGRAMI

2. Nabava građe i muzejski postavi

2.7 Nabava KNJIŽNE građe za narodne i specijalizirane knjižnice

Nabava knjižnične građe

Nabava knjižnične građe najvažnija je osnovna djelatnost narodne knjižnice. Sva istraživanja, koja se povremeno ili redovito provode u Knjižnicama grada Zagreba, potvrđuju da građani Zagreba posjećuju Knjižnice grada Zagreba primarno i najviše zbog posudbe knjižnične građe te čitanja novina i časopisa. Knjižnice grada Zagreba planiraju 2.500.000,00 € namjenskih sredstava za potrebe nabave knjižnične građe u 2026. godini, i to za: Gradsku knjižnicu (zbog pripreme preseljenja u Paromlin nabavlja se pojačano nova građa, ali i zamjenjuje ili izlučuje ona građa koja po stručnim kriterijima nije adekvatna za novi prostor), Knjižnicu Božidara Adžije, 11 područnih knjižnica, Knjižnicu Ante Kovačića u Zaprešiću i bibliokombi. U sveukupni plan nabave knjižnične građe uvrštene su: knjige, e-knjige, AVE građa, note, igračke i ostala specifična građa s obzirom na posebne zbirke. Uključeni izvori za financiranje nabave građe su: Grad Zagreb, Ministarstvo kulture i medija (sredstva za redovnu nabavu i otkup knjižnične građe), Grad Zaprešić i Zagrebačka županija. Prethodnih godina pojačano su nabavljane e-knjige i zvučne e-knjige koje su dostupne korisnicima i izvan radnog vremena knjižnica, što je plan nastaviti i u 2026. godini u skladu s izdavačkom produkcijom i potrebama korisnika. Planirana nabava knjižnične građe i dalje zaostaje za Standardom za narodne knjižnice, koji je teško dostižan s obzirom na velik broj stanovnika, ali i činjenicu da uključuje samo nabavu kupnjom.

KNJIŽNIČNA DJELATNOST I KNJIŽEVNI PROGRAMI

2. Nabava građe i muzejski postavi

2.7 Nabava PERIODIKE za narodne i specijalizirane knjižnice

Nabava novina i časopisa

Novine i časopisi i dalje su vrlo značajna građa u narodnim knjižnicama jer donose najnovije informacije – iz znanstvenoga i kulturnoga (časopisi) te svakodnevnoga života (novine). Dostupnost novina i časopisa u gradskim knjižnicama iznimno je važna za sve građane Zagreba

kako bi se mogli kvalitetno informirati i uključiti u javna događanja i demokratske procese. Osim toga, trajno čuvanje ove građe u županijskim matičnim knjižnicama osigurava njihovu dostupnost i budućim generacijama. Nabava serijskih publikacija (novine i časopisi), osim što je propisana Standardom za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj, važna je zbog očekivanja članova mreže zagrebačkih knjižnica. Dnevno čitanje, ponajprije novina, za neke je članove i jedina knjižnična usluga koju koriste. U 2026. godini u planu je nabava 791 primjerka novina i časopisa domaćih izdanja, 19 primjeraka stranih i 70 primjeraka izdanja za djecu. Ukupno je za cijelu mrežu knjižnica planirana nabava 563 naslova u 880 primjeraka. Standardi za narodne knjižnice propisuju minimalan broj naslova koje treba nabaviti, a broj primjeraka određuje se u skladu s financijskim sredstvima prethodnih godina i nastojeći uvažiti broj potencijalnih korisnika. Knjižnice grada Zagreba posljednjih godina smanjuju broj naslova i broj primjeraka u odnosu na prethodne godine (zbog prelaska određenog broja naslova u elektroničko izdanje, kao i zbog smanjenja financijskih sredstava), pa planirani broj za 2026. godinu odražava minimum koji bi svakako trebalo nabaviti.

KNJIŽNIČNA DJELATNOST I KNJIŽEVNI PROGRAMI

6. Stručna djelatnost

6.0.1 Stručna ISTRAŽIVANJA i pripremni radovi

Pitajte knjižničare

POSTOJEĆA USLUGA

Hrvatske narodne knjižnice od 2004. godine zajednički pružaju nacionalnu *online* referentnu uslugu *Pitajte knjižničare* koju koordiniraju Knjižnice grada Zagreba. Temeljena na stručnosti knjižničara, kontinuiranoj edukaciji i zajedničkom tehnološkom razvoju, usluga osigurava podršku učenju tijekom cijelog života i kulturnom razvoju zajednice. Projekt potiče suradnju knjižnica diljem Hrvatske i osigurava ekonomičnost pružanja usluga na nacionalnoj razini.

Ciljevi:

- omogućavanje slobodnog i jednakog pristupa informacijama svim građanima Republike Hrvatske
- jačanje vidljivosti knjižnica u digitalnom okruženju
- suradnja narodnih knjižnica na nacionalnoj razini
- iskorištavanje resursa narodnih knjižnica.

Vrste aktivnosti:

Plan za 2026. godinu uključuje nastavak pružanja nacionalne *online* referentne usluge, uz daljnji razvoj tehnološke podloge i osiguravanje njezine dostupnosti svim građanima Republike Hrvatske. Fokus je na kontinuiranoj edukaciji stručnih djelatnika i jačanju informacijske pismenosti, čime se podupire kvaliteta i održivost usluge. Suradnjom narodnih knjižnica iz svih regija projekt nastavlja promicati jednak pristup informacijama i doprinosi jačanju digitalne prisutnosti knjižnica u zajednici.

Ciljne skupine, provoditelji i suradnici:

Program je namijenjen svim dobnim skupinama, članovima i korisnicima, a provode ga knjižničari.

KNJIŽNIČNA DJELATNOST I KNJIŽEVNI PROGRAMI

6. Stručna djelatnost

6.0.1 DIGITALIZACIJA zaštićene građe

Digitalizirana zagrebačka baština

POSTOJEĆI PROJEKT

Knjižnice grada Zagreba od 2007. provode projekt *Digitalizirana zagrebačka baština* s ciljem očuvanja i veće dostupnosti najvrjednije građe svojih zbirki. Odabir građe temelji se na stručnoj procjeni knjižničara, prema interesima korisnika i prioritetima zaštite rijetkih i često posuđivanih primjeraka. Digitaliziraju se izvornici koji prikazuju razvoj Zagreba, važne pojedince i ustanove, kulturna i sportska događanja, glazbu, književnost i kazalište, čime se dokumentira povijest grada. Građa se skenira u visokoj rezoluciji, izrađuju se arhivske matrice u nekomprimiranom TIFF formatu te korisničke kopije za mrežni prikaz. Zvučne snimke čiste se od šumova i prilagođavaju za *online* pristup. Ova vrijedna zbirka dio je Europeane i portala Znameniti.hr, čime se doprinosi nacionalnoj i europskoj digitalnoj baštini te omogućuje široj i stručnoj javnosti kvalitetan uvid u kulturnu povijest Zagreba.

Ciljevi:

- očuvanje izvornika i osjetljive građe
- povećanje dostupnosti kulturne građe
- razvoj digitalne infrastrukture i sustava
- povezivanje s nacionalnim i europskim inicijativama
- omogućavanje stalnog pristupa vrijednoj i rijetkoj građi građanima, znanstvenicima i institucijama.

Broj uključenih knjižnica te broj i vrste aktivnosti:

Program se odvija u suradnji Gradske knjižnice i Knjižnice Božidara Adžije. U 2026. godini planira se organizirati 7 aktivnosti, uključujući upravljanje projektom, pripremu građe za snimanje i pripremu metapodataka, snimanje građe i obradu snimaka, ocjenu kakvoće snimaka i dodatnu obradu datoteka, oblikovanje i implementaciju digitalne zbirke, edukaciju i predstavljanje projekta na stručnim skupovima, evaluaciju, održavanje i razvoj sustava.

Ciljne skupine, provoditelji i suradnici:

Program je namijenjen svim dobnim skupinama, članovima i korisnicima, a provode ga knjižničari u suradnji s vanjskom tvrtkom. Tijekom 2026. godine planira se održati suradnja s nizom udruga, ustanova i pojedinaca.

KNJIŽNIČNA DJELATNOST I KNJIŽEVNI PROGRAMI

4. Edukativne i sudioničke aktivnosti

4.0.1 INTERKULTURNE radionice i drugi edu. interkult. programi

SviMi

POSTOJEĆI KROVNI PROGRAM (objedinjuje postojeće i nove programe)

SviMi je jedan od ključnih programa Knjižnica grada Zagreba u 2026. godini, usmjeren na temu migracija u skladu s godišnjom programskom okosnicom mreže knjižnica. U središtu programa su migranti i njihova vidljivost, kao i senzibilizacija lokalne zajednice za procese integracije.

SviMi podjednako pristupa osobama iz drugih kultura koje traže sigurnost i bolje životne uvjete te zajednici koja ih prima. U kontekstu Zagreba ističe važnost međukulturnog dijaloga i stvaranja prostora za susret, razumijevanje i zajedničko učenje. Namjera je poticati razmjenu, graditi povjerenje i smanjivati predrasude kontinuiranom suradnjom s migrantima, lokalnim zajednicama, organizacijama civilnog društva, umjetnicima i stručnjacima. Time *SviMi* pozicionira knjižnice kao ključne točke društvene kohezije i integracije koje spajaju, obrazuju i osnažuju sve građane.

Ciljevi:

- osnažiti migrantske zajednice omogućujući pristup informacijama, znanju i kulturnim sadržajima
- upoznati lokalnu zajednicu s kulturama ljudi koji su migrirali u Zagreb
- stvoriti platformu za međukulturno razumijevanje, dijalog i razmjenu iskustava
- smanjiti predrasude i stereotipe uključivim i participativnim programima
- razvijati kulturu prihvaćanja, solidarnosti i zajedništva
- poticati kreativno izražavanje i aktivno sudjelovanje u kulturnom životu
- uspostaviti dugoročni model interkulturnih programa u knjižnicama.

Broj uključenih knjižnica te broj i vrste aktivnosti:

Program se odvija u 28 knjižnica u mreži Knjižnica grada Zagreba. U 2026. godini planira se organizirati 270 aktivnosti, uključujući jezične, književne i kulinarske radionice, razgovore, predavanja, edukativne sadržaje, izložbe, filmske projekcije i sl.

Ciljne skupine, provoditelji i suradnici:

Program je namijenjen svim dobnim skupinama i korisnicima, a knjižničari ga provode u suradnji s različitim ustanovama, udrugama i pojedincima, posebice onima koji se i sami bave osobama u riziku od socijalne isključenosti, ponajprije migrantima.

Primjer programa/projekata/aktivnosti/usluga:

1. *Priče bez granica*

U okviru susreta uživo u prostoru knjižnica, migranti preuzimaju ulogu pripovjedača i dijele vlastita iskustva lokalnoj zajednici. Slušajući osobne priče o izazovima, teškoćama, postignućima i uspjesima publika stječe dublji uvid u njihove životne okolnosti. Knjižnice pružaju siguran i podržavajući prostor u kojem migranti mogu slobodno i javno izraziti svoja

iskustva, čime se potiče njihovo osnaživanje, samopouzdanje i osjećaj pripadnosti. Ovakav pristup doprinosi i procesu njihove uspješnije društvene integracije te razvija međusobno razumijevanje i socijalnu koheziju.

2. Stol pun riječi

Program neformalnog učenja hrvatskog jezika osmišljen je kao druženje i razgovor o raznim temama u podržavajućem i suradničkom okruženju u 4 knjižnice. Cilj je pružiti migrantima jezičnu i kulturološku podršku koja će im olakšati svakodnevnu komunikaciju i integraciju u lokalnu zajednicu. Radionicama se potiče aktivna upotreba jezika i razumijevanje običaja zemlje domaćina. U okviru programa knjižničari u suradnji s volonterima izrađuju praktične jezične kartice s ključnim frazama potrebnima za korištenje knjižnice, koje su prevedene na jezike najzastupljenijih migrantskih zajednica.

3. Kozmopolit Lab

Raznovrsnim umjetničkim izričajima – književnim susretima, likovnim izložbama, plesnim i kazališnim izvedbama, glazbenim nastupima – program će omogućiti umjetnicima migrantskog porijekla aktivno sudjelovanje u kulturnom životu Zagreba, razvijajući otvoreniji i povezaniji grad. Program uključuje i uspostavljanje centra za umjetnike migrante s ciljem pružanja prostora za umrežavanje, solidarnost i kreativno djelovanje. *Kozmopolit Lab* doprinosi stvaranju dinamične i inkluzivne kulturne scene koja odražava kulturnu i društvenu stvarnost, a umjetnost postaje alat za smanjenje podjela i stvaranje zajedničkog prostora za sve članove društva.

KNJIŽNIČNA DJELATNOST I KNJIŽEVNI PROGRAMI

4. Edukativne i sudioničke aktivnosti

4.0.4 Eksperimentalni i inovativni sudionički programi u SUSJEDSTVU/KVARTU

Zelena knjižnica za zeleni Zagreb

POSTOJEĆI KROVNI PROGRAM

Program *Zelena knjižnica za zeleni Zagreb*, pokrenut 2017. godine, usmjeren je na informiranje, razvoj kritičkog mišljenja i proaktivan pristup ključnim ekološkim temama i održivom razvoju na lokalnoj i globalnoj razini. Obuhvaća teme poput zaštite okoliša, biološke raznolikosti, suživota s biljnim, životinjskim i drugim vrstama, teme vezane za klimatske promjene, kružnu ekonomiju, urbanu permakulturu i srodna područja. Program omogućuje stjecanje praktičnih znanja i vještina za unapređenje kvalitete života pojedinaca i zajednica, kao i sudjelovanje u oblikovanju odgovorne i solidarne budućnosti.

Ciljevi:

- jačati ekološku pismenost članova i korisnika knjižnica
- promicati održivi razvoj i odgovorno ponašanje
- razviti praktična znanja i vještine za zaštitu okoliša
- povezati zajednice putem dijaloga i suradnje s entuzijastima i stručnjacima
- poticati zajedničko djelovanje za očuvanje bioraznolikosti i urbanog zelenila.

Broj uključenih knjižnica te broj i vrste aktivnosti:

U programu sudjeluje 28 knjižnica iz mreže KGZ-a, koje u 2026. planiraju organizirati oko 500 aktivnosti, uključujući proširenje usluge posuđivanja sjemenja, predavanja, ekološke i likovne radionice, predstavljanja knjiga, projekcije dokumentarnih filmova, izložbe te druge edukativne i kulturne sadržaje u knjižnicama i na javnim gradskim površinama.

Ciljne skupine, provoditelji i suradnici:

Program je namijenjen svim dobnim skupinama, korisnicima i članovima knjižnice, ali i široj zajednici, a provode ga djelatnici knjižnica u suradnji s različitim ustanovama, udrugama civilnog društva i pojedincima koji aktivno djeluju na području ekologije.

Primjer programa/projekata/aktivnosti/usluga:

1. Knjižnica sjemenja

U KGZ-u je tijekom 2025. godine pokrenuta nova usluga ostvarena u suradnji sa ZMAG-om (Zelena mreža aktivističkih grupa) i Goriškom knjižnicom Franceta Bevka. Usluga omogućuje posudbu i razmjenu sjemenja biljaka te sudjelovanje u edukacijama o uzgoju, autohtonim vrstama i očuvanju bioraznolikosti. *Knjižnica sjemenja* ne samo da obogaćuje usluge knjižnice nego i jača povezanost lokalne zajednice dijeljenjem resursa, razmjenom znanja i iskustava te pridonosi izgradnji ekološke pismenosti i poticanju održivih navika. Tijekom 2026. godine usluga se planira proširiti na još desetak knjižnica u mreži.

2. Knjižnični vrt

U Knjižnici Dubrava zasadit će se permakulturni vrt namijenjen korisnicima starije životne dobi, s ciljem poticanja zajedništva, boravka na otvorenom i učenja o održivim praksama. U okviru programa održat će se dva predavanja o divljim vrtovima Dubrave te osnovama permakulture i suvremenoj upotrebi staklenika kao mjesta rasta i susreta. Predstavit će se i analiza potencijalnih lokacija vrta, prijedlog upotrebe recikliranih materijala te održati vođena šetnja kvartom i promocija knjige *Vrtovi Dubrave*. Projekt nastaje u suradnji s arhitekticom Mirnom Udovčić.

3. S galebom Markom

Tijekom 2026. godine, u suradnji s osnovnim školama s kojima Knjižnica Savica redovito surađuje, provest će se ciklus od pet edukativno-interaktivnih radionica pod nazivom *S galebom Markom*. Radionice će voditi biologinja i spisateljica Martina Markov, autorica slikovnica u kojima je glavni lik znatiželjni galeb Marko. Kroz priče, razgovor, igre i kreativne zadatke djeca će upoznati prirodne ljepote, biljni i životinjski svijet te ekološku vrijednost hrvatskih nacionalnih parkova i parkova prirode. Cilj je kod djece mlađe školske dobi potaknuti zelenu pismenost, razvijati kritičko mišljenje te osnažiti svijest o važnosti očuvanja okoliša povezivanjem književnosti i prirodoslovlja.

KNJIŽNIČNA DJELATNOST I KNJIŽEVNI PROGRAMI

4. Edukativne i sudioničke aktivnosti

4.0.1 Programi nefor. EDUKACIJE o pojedinoj KULT. DJELATNOSTI (predavanja, radionice, vodstva, eduk. šetnje i sl.)

Pismeni za život

NOVI KROVNI PROGRAM (objedinjuje postojeće i nove programe)

Na temelju razvojnih smjernica KGZ-a za 2026. godinu program *Pismeni za život* razvija suvremene oblike pismenosti – financijsku, medijsku, digitalnu, emocionalnu i znanstvenu – kroz aktivnosti i usluge dostupne svim članovima zajednice. Cilj je osnažiti korisnike znanjima i vještinama za snalaženje u složenom digitalnom dobu. Knjižnice pritom pomažu građanima da donose informirane odluke, jačaju njihovu samostalnost, smanjuju društvene nejednakosti i podižu otpornost zajednice. Ujedno proširuju dostupnost obrazovnih sadržaja te potiču aktivno sudjelovanje i inovativne prakse u području neformalnog obrazovanja.

Ciljevi:

- jačati razvoj suvremenih oblika pismenosti
- razviti kritičko promišljanje
- razviti odgovorno sudjelovanje u zajednici
- razviti emocionalnu otpornost u suočavanju s izazovima
- jačati razvoj ključnih kompetencija za život u digitalnom dobu.

Broj uključenih knjižnica te broj i vrste aktivnosti:

Program se odvija u 12 knjižnica u mreži Knjižnica grada Zagreba. U 2026. godini planira se organizirati oko 100 aktivnosti, uključujući edukacije, radionice, predavanja, panel-rasprave, izložbe, kvizove, tribinu i *podcast*.

Ciljne skupine, provoditelji i suradnici:

Program je namijenjen svim dobnim skupinama, korisnicima i članovima knjižnica, a knjižničari ga provode u suradnji s različitim javnim ustanovama, udrugama, privatnim sektorom i pojedincima.

Primjer programa/projekata/aktivnosti/usluga:

1. *Poslovna knjižnica – financijska pismenost*

Program usmjeren na financijsku pismenost i poduzetničko razmišljanje cilja na jačanje sposobnosti mladih u upravljanju financijama. Edukacijom i promicanjem cjeloživotnog i neformalnog učenja osnažuje korisnike za donošenje informiranih financijskih odluka. Knjižnice tako postaju ključni resursi za poboljšanje kvalitete života pojedinaca i zajednice, pružajući znanja i vještine potrebne za financijsku samostalnost i odgovornost. Program potiče razvoj financijske svijesti i poduzetničkog duha, doprinoseći osobnom i društvenom napretku.

2. *CTRL+znanje – medijska i digitalna pismenost*

Medijska i digitalna pismenost ključne su sastavnice informacijske pismenosti, koja obuhvaća vještine pretraživanja, procjene, organizacije i korištenja informacija. U suvremenom

digitalnom okruženju ove pismenosti omogućuju sigurno, odgovorno i kritičko korištenje tehnologije te prepoznavanje vjerodostojnih izvora i analiza sadržaja. Program *CTRL+znanje* nadovezuje se na ove temelje, potičući razumijevanje, vrednovanje i stvaranje medijskih sadržaja u različitim formatima. Poseban naglasak stavlja se na razvoj filmske i audiovizualne pismenosti među djecom i mladima, s ciljem osnaživanja za aktivno i odgovorno sudjelovanje u digitalnom društvu.

3. *Ne beri brigu – emocionalna pismenost*

Emocionalna pismenost podrazumijeva sposobnost prepoznavanja, razumijevanja i zdravog izražavanja vlastitih i tuđih emocija. Ona je ključna za izgradnju kvalitetnih odnosa, donošenje boljih odluka i suočavanje s izazovima. Razvijanjem emocionalne pismenosti jačaju se empatija, samopouzdanje i emocionalna otpornost. Aktivnosti unutar programa usmjerene su na tinejdžere i roditelje, a obuhvaćaju teme poput mentalnog zdravlja, unapređenja obiteljskih odnosa, emocionalne samoregulacije, razvoja psihološke otpornosti i tehnika za smanjenje anksioznosti. Cilj je sudionicima omogućiti dublje razumijevanje sebe i drugih te ih osnažiti za učinkovitije suočavanje sa svakodnevnim izazovima i stresom.

4. *ZNAUK – znanstvena pismenost*

Znanstvena pismenost obuhvaća razumijevanje znanstvenih koncepata i metoda te razvoj kritičkog mišljenja i samostalnog učenja. Cilj je programa poticati kritičko čitanje popularno-znanstvenih tekstova i promišljanje o pročitanoj, kao i popularizirati znanost i STEM područje kod šire publike. Program uključuje aktivnosti prilagođene svim dobnim skupinama, poput predavanja, radionica, panel-rasprava, izložbi, kvizova i ljetnog STEM kampa, čime se nastoji osnažiti znanstvena pismenost i interes za interdisciplinarna područja.

KNJIŽNIČNA DJELATNOST I KNJIŽEVNI PROGRAMI

4. Edukativne i sudioničke aktivnosti

4.0.3 *Sudioničke grupe - KLUBOVI (filmski, čitateljski, gledateljski i sl.)*

Misli glasno!

NOVI KROVNI PROGRAM (objedinjuje postojeće i nove programe)

Misli glasno! program je namijenjen mladima koji knjižnice pretvara u dinamična središta izražavanja i dijaloga, s posebnim naglaskom na njihovome aktivnom uključivanju u kulturne programe i jačanju izravne komunikacije. Sudjelovanjem u književnim debatama i stvaranjem digitalnih sadržaja, poput međugeneracijskog *podcasta*, mladi razvijaju kritičko mišljenje i kreativnost te aktivno sudjeluju u oblikovanju kulturnog života. Suradnja knjižnica i škola, koja proširuje dostupnost i modernizira kulturno-umjetničko obrazovanje u izvannastavnom okruženju dodatno učvršćuje ulogu knjižnica kao mjesta u kojima mladi mogu biti vidljivi, saslušani i slobodno se izražavati.

Ciljevi:

- povezati mlade putem čitanja i rasprava
- razviti vještine argumentacije
- omogućiti boravak u sigurnom prostoru koji potiče kreativno izražavanje

- ukloniti strah od javnog nastupa
- uspostaviti međugeneracijski dijalog.

Broj uključenih knjižnica te broj i vrste aktivnosti:

Program se odvija u 12 knjižnica u mreži Knjižnica grada Zagreba. U 2026. godini planira se organizirati oko 180 aktivnosti, uključujući književne debate, interaktivne rasprave, stvaranje digitalnog sadržaja i sudjelovanje u kazališnoj produkciji.

Ciljne skupine, provoditelji i suradnici:

Program je namijenjen mladima, a provode ga knjižničari u suradnji s različitim ustanovama, udrugama i pojedincima, posebice onima koji se i sami bave mladima.

Primjer programa/projekata/aktivnosti/usluga:

1. *BookBate*

BookBate je književno-debatni program za srednjoškolce koji potiče čitanje, kritičko mišljenje i argumentiranu komunikaciju organiziranjem strukturiranih rasprava u knjižnicama. Svaka debata polazi od književnog djela kao temelja za promišljanje društvenih, etičkih i kulturnih tema. Program osnažuje mlade da slušaju, raspravljaju i razumiju drugačije stavove, koristeći književnost kao alat povezivanja i razvoja emotivnog razvoja mladih. Posebna je vrijednost programa povezivanje učenika iz različitih školskih sustava u prostoru knjižnice, čime se kroz suradnju i dijalog gradi mreža podrške među mladima. Kulturna i znanstvena zajednica pridonosi programu kroz podršku, gostovanja i simbolična priznanja. Projekt se do sada provodio u Knjižnici M2, a u 2026. godini uključit će se i druge knjižnice u mreži.

2. TikTok profil

Uređuje ga tim srednjoškolaca uz podršku knjižničarki, promovirajući knjige i aktivnosti svih knjižnica u mreži KGZ-a kroz videorecenzije i edukativni sadržaj. Sadržaj se razvija u dvije faze: recenzije knjiga za sve uzraste te najave događanja, edukativni serijali, kreativni izazovi i intervjui. Mladi se takvim pristupom aktivno uključuju u rad knjižnice, razvijaju digitalne i komunikacijske vještine te potiču vršnjake na čitanje i sudjelovanje. Projekt povezuje knjižnicu i mlade u suvremenom digitalnom prostoru, otvarajući prostor za kreativnost, timski rad i kulturnu vidljivost mladih.

3. *Vajbaj po svom*

Dugoročni projekt uređenja kutka za mlade unutar zagrebačkih knjižnica u 2026. započinje u Knjižnici Dubrava. Cilj je projekta da tinejdžeri sami, povezujući dizajn, *street art*, glazbu i pisanje, osmisle dio knjižničkog prostora u kojem će se osjećati ugodno i koji će biti oblikovan prema njihovim potrebama i idejama. Tijekom provedbe učenici surađuju s knjižničarima, dizajnerima i umjetnicima, a dodatno se potiče korištenje recikliranih i održivih materijala kako bi se projekt uskladio s ekološkim načelima. Povezivanjem sa strukovnim školama projekt uključuje učenike različitih profila kroz praktičan rad i doprinos zajednici.

KNJIŽNIČNA DJELATNOST I KNJIŽEVNI PROGRAMI

4. Edukativne i sudioničke aktivnosti

4.0.2 Kreativne RADIONICE i sl. aktivnosti UMJETNIČKOG STVARALAŠTVA za neprofesionalne sudionike (građanstvo)

65 plus

POSTOJEĆI KROVNI PROGRAM

Knjižnice grada Zagreba od 2008. godine sustavno razvijaju programe kojima potiču aktivno uključivanje osoba starije životne dobi u kulturni život zajednice te jačaju izravnu komunikaciju s njima. Sudionici se uključuju u kreativne, likovne i edukativne radionice, čime se povećava dostupnost kulture u zajednici i potiče međugeneracijska suradnja. Aktivnosti se odvijaju u knjižnicama, ali i u domovima za starije osobe, što pridonosi podizanju kvalitete života i promociji održivog razvoja grada te potvrđuje važnu ulogu kulture i umjetnosti u društvenoj integraciji. *65 plus* jedan je od najpopularnijih programa koji se provode na razini mreže knjižnica te svake godine uključuje sve veći broj aktivnosti i korisnika. S obzirom na demografsku sliku stanovništva, prema kojoj je Hrvatska među najstarijim državama u Europska unija prema prosječnoj dobi stanovništva, te da je više od 22 % stanovništva starije od 65 godina, iznimno je važno održavati programe i aktivnosti namijenjene edukaciji i razonodi te brojne populacije.

Ciljevi:

- poticati aktivno i kreativno provođenje slobodnog vremena osoba starije životne dobi
- smanjiti digitalni jaz osoba starije životne dobi
- jačati svijest o ljudskim i socijalnim pravima osoba starije životne dobi
- unaprijediti kvalitetu života i socijalne uključenosti osoba starije životne dobi.

Broj uključenih knjižnica te broj i vrste aktivnosti:

Program se odvija u 30 knjižnica u mreži Knjižnica grada Zagreba. U 2026. godini planira se organizirati oko 1000 aktivnosti, uključujući kreativne radionice, radionice informacijske pismenosti, vježbaonice, izložbe, predavanja, književne susrete i drugo.

Ciljne skupine, provoditelji i suradnici:

Program je namijenjen osobama starije životne dobi, korisnicima i članovima knjižnica, a knjižničari ga provode u suradnji s različitim ustanovama, institucijama, udrugama i pojedincima, posebice onima koji se i sami bave tom dobnom skupinom.

Primjer programa/projekata/aktivnosti/usluga:

1. Sat informacijske pismenosti

Radionice informacijske pismenosti osmišljene su kako bi sudionike upoznale s osnovama korištenja suvremene tehnologije i važnosti informacijske pismenosti. Vode ih knjižničari ili volonteri, a provode se u manjim skupinama ili individualno prema potrebama korisnika. Praktičan rad starijim osobama olakšava snalaženje u digitalnom okruženju i sprječava

digitalnu isključenost. Cilj je osnažiti starije građane za aktivno i sigurno sudjelovanje u suvremenom društvu.

2. Trening uma

Trening uma su radionice za osnaživanje kognitivnih sposobnosti i zaštitu mentalnog zdravlja starijih osoba, koje uključuju treninge pamćenja, vještine samoregulacije, kognitivne stimulacije i razgovorne susrete. Radionice se odvijaju u manjim skupinama i vode ih stručnjaci, često u suradnji s volonterima, s ciljem sprječavanja kognitivnog slabljenja i očuvanja mentalnog blagostanja sudionika. Takav oblik podrške pridonosi smanjenju socijalne izolacije, potiče osjećaj zajedništva i omogućuje kvalitetnije starenje zahvaljujući aktivnom sudjelovanju u zajedničkim aktivnostima.

3. Knjigom do vrata

Program dostave knjiga i časopisa u domove za starije osobe te održavanje knjižničnih zbirki i kulturnih aktivnosti za osobe starije životne dobi. Čitanjem naglas, radionicama i druženjem potiče se aktivno sudjelovanje starijih osoba u kulturnom i obrazovnom životu zajednice. Time ih se uključuje u kulturne programe i intenzivira komunikacija, razvijaju novi modeli promocije kulture te se osigurava šira dostupnost i osuvremenjivanje kulturnog obrazovanja, čime se jača društvena uključenost i kvaliteta života.

KNJIŽNIČNA DJELATNOST I KNJIŽEVNI PROGRAMI

4. Edukativne i sudioničke aktivnosti

4.0.2 Kreativne RADIONICE i sl. aktivnosti UMJETNIČKOG STVARALAŠTVA za neprofesionalne sudionike (građanstvo)

Knjižnica širom otvorenih vrata

POSTOJEĆI KROVNI PROGRAM

Program postoji od 2007. godine i namijenjen je djeci s teškoćama u razvoju te mladim i odraslim osobama s invaliditetom, a uključuje kreativne radionice, predavanja i tribine kojima se promiče inkluzija i aktivna kulturna participacija. Poseban naglasak stavlja se na razvoj pristupačnih knjižničnih usluga poput zvučnih knjiga, građe lagane za čitanje, taktilnih slikovnica i edukacije o znakovnom jeziku, čime se stvaraju prilike za ravnopravno sudjelovanje. Suradnjom s udrugama za prava i zaštitu osoba s invaliditetom jačaju se partnerstva i društvena odgovornost knjižnica, dok se kroz otvoreni dijalog i zajedničke aktivnosti razvija kultura prihvatanja različitosti. Aktivno uključivanje korisnika potiče njihove kulturne, obrazovne i informacijske vještine, a istodobno senzibilizira širu zajednicu. Tako knjižnice potvrđuju svoju ulogu mjesta susreta, komunikacije i izravnog povezivanja s publikom, osobito onom kojoj je pristup kulturi često otežan..

Ciljevi:

- razvoj pristupačnih knjižničnih usluga za osobe s različitim vrstama invaliditeta i intelektualnih teškoća
- aktivno uključivanje osoba s invaliditetom i intelektualnim teškoćama u knjižnične programe

- razvoj inkluzivne zajednice
- jačanje tolerancije i uvažavanje različitosti.

Broj uključenih knjižnica te broj i vrste aktivnosti:

Program se odvija u 23 knjižnice u mreži Knjižnica grada Zagreba. U 2026. godini planira se organizirati oko 300 aktivnosti, uključujući kreativne radionice, igraonice, učionice, dobrotvorne akcije, edukacije i sl.

Ciljne skupine, provoditelji i suradnici:

Program je namijenjen djeci s teškoćama u razvoju i osobama s invaliditetom, a knjižničari ga provode u suradnji s različitim ustanovama, institucijama, udrugama i pojedincima, posebice onima koji se i sami bave osobama s invaliditetom i djecom s teškoćama u razvoju.

Primjer programa/projekata/aktivnosti/usluga:

1. Čitateljski klubovi

Čitateljski klubovi u Knjižnici Savski gaj i Knjižnici Soboština namijenjeni su mladim i odraslim korisnicima s intelektualnim teškoćama i tjelesnim invaliditetom. Provode se tehnikama čitanja naglas koje potiču pismenost, razumijevanje pročitanog i razvoj komunikacijskih vještina. Sudionici čitaju kraće odabrane tekstove, a nakon čitanja slijedi razgovor o sadržaju i razmjena mišljenja. Program uključuje i individualni odabir knjiga uz podršku knjižničara, sukladno interesima i mogućnostima sudionika. Klub promiče uključivost, pristup informacijama i aktivno sudjelovanje u kulturnom životu zajednice.

2. Inkluzivno volonterstvo

Knjižnica Tina Ujevića u suradnji s Udrugom za promicanje inkluzije omogućila je volonterski rad osobi s intelektualnim invaliditetom na pomoćnim poslovima u knjižnici. Potpisan je ugovor o volontiranju kojim se reguliraju prava i obveze volontera, pružajući im priliku za upoznavanje knjižničnih poslova i uključivanje u život zajednice. Cilj je poticanje ravnopravnog sudjelovanja i poboljšanje kvalitete života volontera. Udruga pruža stručnu podršku uz pomoć tima defektologa, psihologa, socijalnog radnika i medicinske sestre, s naglaskom na socijalnu integraciju i osnaživanje kroz prilagođene radne i životne aktivnosti.

3. Upoznajmo glazbene instrumente

Program koji se odvija u Gradskoj knjižnici namijenjen je djeci s teškoćama u razvoju i provodi se u suradnji s glazbenim institucijama i udrugama za osobe s invaliditetom. Uključuje predavanje o glazbenim instrumentima, prigodni koncert te razgovor s glazbenicima. Djeca imaju priliku upoznati instrumente dodiranjem i opipom, što potiče njihovo senzorno i glazbeno iskustvo. U programu sudjeluju stručnjaci iz knjižničarske i glazbene struke te studenti i profesori Muzičke akademije. Cilj mu je razvoj glazbenih i senzoričkih sposobnosti te inkluzija kroz umjetničke aktivnosti.

KNJIŽNIČNA DJELATNOST I KNJIŽEVNI PROGRAMI

4. Edukativne i sudioničke aktivnosti

4.0.3 Sudioničke grupe - KLUBOVI (filmski, čitateljski, gledateljski i sl.)

Čitateljski klubovi KGZ-a

POSTOJEĆI KROVNI PROGRAM

Čitateljski klubovi KGZ-a jedan su od najposjećenijih i najraznovrsnijih programa usmjerenih na popularizaciju čitanja i razvijanje čitateljske pismenosti. Namijenjeni su svim dobnim skupinama, od djece do odraslih, neke vode knjižničari, a neke volonteri. Uključuju gostovanja književnika, prevoditelja i ilustratora. Posebnost pojedinih klubova čini povezivanje književnosti s temama poput gastronomije ili putovanja, čime se čitanje stavlja u širi kontekst svakodnevnog života. U 2026. godini planiran je njihov daljnji razvoj koji podrazumijeva stručnu podršku, edukacije voditelja i promociju, što će pridonijeti jačanju zajednice čitatelja i afirmaciji knjižnica kao mjesta dijaloga i zajedničkog učenja. Time čitateljski klubovi povećavaju dostupnost i uključivost kulture u lokalnim zajednicama pružajući publici mogućnost aktivnog sudjelovanja u realizaciji kulturnog programa.

Ciljevi:

- osnažiti vještine dubinskog čitanja
- razvijati pismenost
- poticati razvoj kritičkog mišljenja
- smanjiti strah od javnog nastupa
- poticati zajedništvo.

Broj uključenih knjižnica te broj i vrste aktivnosti:

Program se odvija u 21 knjižnici u mreži Knjižnica grada Zagreba i Bibliobusnoj službi, u kojima djeluju 24 čitateljska kluba. U 2026. godini planira se organizirati 240 aktivnosti, uključujući predstavljanja knjiga, književna predavanja, tribine i susrete te druge kulturne i edukativne sadržaje u knjižnicama i na društvenim mrežama.

Ciljne skupine, provoditelji i suradnici:

Program je ponajprije namijenjen odraslima, ali uključuje i djecu i mlade, a provodi se u suradnji s raznim ustanovama, institucijama, udrugama i pojedincima – osobito onima koji aktivno promiču važnost knjige, čitanja i uloge knjižnica u društvu. Tijekom 2026. godine planira se suradnja s različitim udrugama, ustanovama i pojedincima.

Primjer programa/projekata/aktivnosti/usluga:

1. Čitateljski klub GRČ

Djeluje u Knjižnici Gajnice od 2023. godine. Susreti se održavaju jednom mjesečno, s naglaskom na suvremenu književnost i jezične nijanse originala i prijevoda. Posebnost je kluba redovito uključivanje prevoditelja koji omogućuju dublje razumijevanje teksta i približavanje autora publici. Klub je otvoren za sve zainteresirane, uključujući i one koji djelo nisu pročitali. Kroz dinamične rasprave i gostovanja članovi razvijaju čitateljske vještine, šire vidike i jačaju

vezu s knjižnicom kao prostorom kulturnog dijaloga.

2. Čitateljski klub *Bookmarkeri*

Djeluje u Knjižnici Sesvete od 2024. godine i namijenjen je djeci od 10 do 14 godina, kojoj pruža priliku za razvijanje čitateljskih navika i uživanje u književnosti kroz zajedničko čitanje i razgovor. Potičući razmjenu dojmova i kritičko mišljenje, književnost se približava djeci na zanimljiv i interaktivan način, čime se jača njihovo sudjelovanje u kulturnim sadržajima i potiče otvorena komunikacija. Na taj se način klub nadovezuje na školsko i izvanškolsko obrazovanje, šireći dostupnost kvalitetnih kulturnih programa za djecu i stvarajući prostor za njihovo aktivno uključivanje.

3. Čitateljski klub *Čitam i kuham*

Klub Knjižnice Podsused, pod stručnim vodstvom Manje Jambrišak Račić, od 2022. godine uspješno povezuje svijet književnosti i gastronomije. Na susretima polaznici istražuju priče i kulinarske posebnosti različitih kontinenata, istovremeno uživajući u degustaciji jela inspiriranih odabranim književnim djelima. Takav koncept pruža priliku za kulturnu i senzoričku avanturu, potičući otkrivanje novih kultura kroz riječi i okuse.

KNJIŽNIČNA DJELATNOST I KNJIŽEVNI PROGRAMI

3. Javna događanja

3.0.4 Javne tribine, predavanja, prezentacije i ostali diskurzivni programi

Diskusija u tijeku – tribine za dekodiranje složenih tema

NOVI KROVNI PROGRAM (objedinjuje postojeće programe)

Novi objedinjeni program tribina za dekodiranje složenih tema okuplja raznovrsne diskurzivne formate koji u KGZ-u podižu razinu informiranosti i kulturne osviještenosti zajednice, potiču cjeloživotno učenje i unapređuju stručna znanja. Kao prostori na spoju kulture, obrazovanja i informiranja, knjižnice nude idealne uvjete za takva događanja, čime dodatno jačaju profesionalni razvoj građana i djelatnika te aktivno sudjeluju u oblikovanju društvenog i kulturnog života. Tribine tematiziraju suvremena znanstvena postignuća, održivi urbani razvoj, kao i povijest te transformaciju grada, otvaraju prostor za raspravu o raznim društvenim pitanjima, a uključuju diskusije i putopisna predavanja. Program je podijeljen u četiri tematske kategorije: gradske teme, društvene teme, znanstvene teme i putopise.

Ciljevi:

- poticati otvoreni javni dijalog, kritičko mišljenje i razmjenu znanja
- osvještavati suvremena društvena i globalna pitanja
- promicati demokratske rasprave i poticati multidisciplinarnu suradnju
- povezivati različite zajednice s ciljem aktivnog oblikovanja društvenog i kulturnog života
- uspostavljati suradnju s akademskom i znanstvenom zajednicom te dionicima iz kulturnog i društvenog sektora.

Broj uključenih knjižnica te broj i vrste aktivnosti:

Program se odvija u 9 knjižnica u mreži Knjižnica grada Zagreba. U 2026. godini planira se organizirati 84 aktivnosti.

Ciljne skupine, provoditelji i suradnici:

Program je namijenjen odraslim korisnicima i članovima knjižnica, a knjižničari ga provode u suradnji s različitim ustanovama, udrugama i pojedincima, posebice onima koji se i sami bave znanstvenim, društvenim i sličnim temama.

Primjer programa/projekata/aktivnosti/usluga:

1. Studentska riječ

Ciklus kvartalnih tribina u Gradskoj knjižnici koji studentima pruža priliku za aktivno sudjelovanje i javno propitivanje suvremenih tema, potičući kritičko mišljenje i interdisciplinarno učenje. Program jača društveni angažman poticanjem javnih rasprava te razvija profesionalne vještine i umrežavanje studenata. Tribine obrađuju aktualne društvene teme, obogaćuju kulturnu ponudu i čine akademski diskurs dostupnim i relevantnim široj zajednici, istovremeno osuvremenjujući kulturno obrazovanje i promičući uključivost različitih društvenih skupina.

2. Književni petak

Najstarija književna tribina u Zagrebu osnovana je prije 70 godina u čitaonici Radničke biblioteke, današnje Knjižnice Božidara Adžije. Tribina je pokrenuta radi promicanja književnosti i čitanja, a ubrzo je zbog velikog interesa publike postala važan kulturni događaj. Tijekom desetljeća ugostila je brojne istaknute hrvatske i strane autore, umjetnike i znanstvenike, postavši značajan forum za kulturnu razmjenu i javnu raspravu. Danas se održava i u digitalnom obliku, što joj omogućuje pristupačnost i relevantnost za suvremenu publiku.

3. Eppur si muove

Ciklus znanstvenih tribina u Gradskoj knjižnici pokrenut je 2014. s ciljem popularizacije prirodnih znanosti iz knjižničkog fonda. Program informira građane Zagreba o ključnim znanstvenim temama kroz predavanja stručnjaka i diskusije. U 2026. godini obradit će se različite teme – od povijesti znanosti do suvremenih fenomena poput umjetne inteligencije i neuroznanosti – svaka uz urednika i sugovornike. Događanja se održavaju mjesečno i snimke se objavljuju *online* kako bi se iskustvo tribine proširilo i izvan knjižnice, u virtualni prostor.

4. Priče iz kofera

Putopisne tribine, kao jedan od najposjećenijih programa, okupljaju putopisce i članove zajednice koji dijele svoja putna iskustva kroz priče, fotografije i razgovore. One otvaraju vrata prema različitim kulturama, običajima i svjetonazorima, potičući toleranciju, razumijevanje i prihvaćanje različitosti. Tribine ruše predrasude i stereotipe te povezuju lokalnu zajednicu s globalnim temama. Time knjižnice postaju mjesta kulturne razmjene i učenja, aktivno potičući i razvijajući kulturu dobrodošlice različitih zajednica i društvenih skupina. Putopisne se tribine odvijaju u Knjižnici Gajnice, Knjižnici Savica, Knjižnici Ivana Gorana Kovačića, Knjižnici Sesvete, Knjižnici Medveščak i Knjižnici Ante Kovačića.

KNJIŽNIČNA DJELATNOST I KNJIŽEVNI PROGRAMI

3. Javna događanja

3.7 KNJIŽEVNI programi (pjesničke i književne večeri, tribine, predstavljanja knjiga)

NOVI KROVNI PROGRAM (objedinjuje postojeće programe)

Ključni književni programi KGZ-a okupljeni pod nazivom Književnost i točka usmjereni su na predstavljanje suvremene književne produkcije te promociju hrvatskih književnika. Program doprinosi popularizaciji knjižnica i njihovih usluga, jačajući njihovu ulogu relevantnih kulturnih središta. Uključuje književne susrete, radionice kreativnog pisanja, tribine, natječaje i predstavljanja knjiga, s posebnim naglaskom na povezivanju publike s autorima, urednicima i prevoditeljima. Sve aktivnosti prilagođene su potrebama zajednice i suvremenim kulturnim trendovima. Aktivnosti potiču čitateljski interes, kreativnost i aktivno sudjelovanje svih dobnih skupina, od djece i mladih do odraslih. Provedbom tih sadržaja u različitim dijelovima grada knjižnice postaju mjesta susreta, dijaloga i slobodne razmjene ideja, pružajući dostupne i raznolike kulturne sadržaje. Istovremeno, kontinuirano se razvijaju novi pristupi i alati za promociju književnosti i umjetnosti, što dodatno obogaćuje kulturnu ponudu te doprinosi jačanju zajednice i podizanju kvalitete života u gradu.

Ciljevi:

- promicati suvremenu hrvatsku književnost i stvaralaštvo domaćih autora
- razviti publiku i poticati čitateljske navike među svim dobnim skupinama
- poticati zajednicu putem kulturnog dijaloga i razmjene ideja
- omogućiti dostupnost kvalitetnih književnih i kulturnih sadržaja u svim dijelovima grada
- osnažiti ulogu knjižnica kao otvorenih, inkluzivnih i dinamičnih kulturnih centara.

Broj uključenih knjižnica te broj i vrste aktivnosti:

Program se odvija u 15 knjižnica u mreži Knjižnica grada Zagreba. U 2026. godini planira se organizirati oko 180 aktivnosti, uključujući književne susrete, predstavljanja knjiga, književne natječaje i manifestacije te drugo.

Ciljne skupine, provoditelji i suradnici:

Program je namijenjen svim dobnim skupinama, članovima i korisnicima, a provode ga knjižničari u suradnji s različitim ustanovama, udrugama i pojedincima, posebice onima koji se i sami bave knjigom, poticanjem čitanja, kulturom i umjetnošću.

Primjer programa/projekata/aktivnosti/usluga:

1. Pod Vesninim kišobranom

Višednevna manifestacija u Knjižnici Dubrava promiče i suvremeno interpretira književnu ostavštinu Vesne Parun. U 2026. program istražuje Vesnina putovanja i njihov utjecaj na poetiku te propituje kako prostori oblikuju suvremene pjesničke glasove. Popratni sadržaji obuhvaćaju interaktivnu kartu i digitalni arhiv radova. Cilj je reinterpretacija nasljeđa, afirmacija mladih autora i popularizacija poezije.

2. *MIRNA metaFORA*

Natječaj za najbolju kratku priču *metaFORA*, koji Knjižnica Vladimira Nazora kontinuirano provodi od 2012. godine, originalan je knjižnični program koji promiče čitanje, kreativno pisanje i kulturu dijaloga kroz književnost. Poseban je po tome što objedinjuje sve generacije čitatelja, povezuje književnike, knjižničare, korisnike i knjižnicu te pruža platformu neafirmiranim, ali i afirmiranim autorima za izražavanje. Tijekom godina izrastao je u prepoznatljiv i važan prostor književne razmjene. Od 2023. godine natječaj prelazi nacionalne okvire – Mestna knjižnica Ljubljana pokreće svoju verziju *metaFORE*, čime program dobiva i međunarodni karakter. Četrnaesto izdanje natječaja *metaFORA* u 2026. fokusira se na temu mira, usklađujući se s vrijednostima tolerancije i razumijevanja. Natječaj okuplja različite generacije kroz pisanje i čitanje, stvarajući prostor za kreativno izražavanje i dijalog. Usmjeren je na uključivanje širokog spektra sudionika, a odvija se u Knjižnici Vladimira Nazora.

3. *Književno (raz)otkrivanje*

Program kontinuiranih književnih susreta fokusiran je na afirmaciju mladih hrvatskih autora aktivnim uključivanjem publike u kulturni dijalog. Susreti omogućuju povezivanje pisaca, prevoditelja i lektora, stvarajući platformu za razmjenu iskustava i ideja te potiču kreativnost sudionika. Interaktivni format programa jača izravnu komunikaciju s publikom, posebno mladima, čime se razvija dublja veza između autora i čitatelja. Program se odvija u Knjižnici Augusta Cesarca.

4. *Kava i kolači*

Najdugovječniji *talk show* Knjižnice i čitaonice Bogdana Ogrizovića od 2000. godine predstavlja vrijedan kulturni program koji doprinosi povećanju dostupnosti i raznolikosti umjetničkih sadržaja u lokalnoj zajednici. Redoviti dvotjedni susreti potiču otvoreni dijalog i interakciju, a usmjereni su na protagoniste književne scene i teme iz svijeta književnosti, stvarajući prostor za povezivanje različitih publika i obogaćivanje kulturne ponude.

5. *U vlastitoj sobi – Slavenkina soba*

Program *Slavenkina soba* u Knjižnici Marina Držića osmišljen je kao nastavak i nadogradnja ženskih čitateljskih radionica pod nazivom *U vlastitoj sobi*, s fokusom na osnaživanje i povezivanje žena kroz književnost i otvoreni dijalog. Poseban segment čini formiranje zbirke posvećene autoricama, s naglaskom na prijevode djela hrvatskih književnica, temeljem donacije knjiga Slavenke Drakulić. Program potiče raznolikost, solidarnost i inkluziju te afirmira knjižnicu kao otvoreno i podržavajuće mjesto za žene.

KNJIŽNIČNA DJELATNOST I KNJIŽEVNI PROGRAMI

3. Javna događanja

3.0.3 Manifestacije, akcije i OSTALA javna događanja

Mjesec hrvatske knjige – organizacija nacionalne manifestacije

POSTOJEĆI PROGRAM

Mjesec hrvatske knjige nacionalna je manifestacija koju od 1995. godine organizira KGZ u suradnji s Programskim odborom, koji čine knjižničari, predstavnici strukovnih institucija i nadležnih ministarstava. Održava se svake godine od 15. listopada do 15. studenoga s ciljem

promicanja knjige, čitanja i jačanja uloge knjižnica u razvoju lokalnih zajednica. Godišnje se u okviru manifestacije održava više od 2000 programa u narodnim, školskim, visokoškolskim i specijalnim knjižnicama, vrtićima, centrima za kulturu, institutima i nakladničkim kućama diljem Hrvatske. Posebno mjesto zauzimaju središnji nacionalni programi koji su otvoreni svim knjižnicama i partnerima te se provode na nacionalnoj razini. Ti programi, s dugom tradicijom i stalnim inovacijama usklađenima s godišnjom temom manifestacije, povezuju knjižnice u zajedničkoj misiji promicanja čitanja i kulturnog razvoja. Pokrovitelj manifestacije je Ministarstvo kulture i medija Republike Hrvatske.

Ciljevi:

- promicati čitanje i knjigu
- podržavati domaće autore i autorice
- razvijati čitalačke kompetencije
- poticati kreativnost i inovativnost
- jačati suradnju kulturnih, obrazovnih i lokalnih zajednica.

Broj uključenih knjižnica te broj i vrste aktivnosti:

Program se odvija u više od 200 knjižnica, institucija i ustanova koje u 2026. godini planiraju organizirati brojne aktivnosti, uključujući igraonice, izložbe, koncerte, kreativne radionice, predstavljanja knjiga, susrete, predavanja i dr.

Ciljne skupine, provoditelji i suradnici:

Program je namijenjen svim dobnim skupinama, korisnicima i članovima knjižnica, a knjižničari ga provode u suradnji s različitim ustanovama, institucijama, udrugama i pojedincima.

Primjer programa/projekata/aktivnosti/usluga:

1. Nacionalni kviz za poticanje čitanja

Kvizom se motiviraju mladi čitatelji viših razreda osnovnih škola na istraživačko čitanje i korištenje knjižnica. Provodi se u okviru Mjeseca hrvatske knjige putem mreže narodnih i školskih knjižnica diljem Hrvatske. Od 1998. godine organiziraju ga Knjižnice grada Zagreba, a od 2011. godine dostupan je *online*, čime je još dostupniji djeci i mentorima. Kviz svake godine prati temu manifestacije, potiče timski rad učenika i suradnju s knjižničarima. Završava javnim izvlačenjem nagrada, čime se dodatno promiče vrijednost čitanja i znanja.

2. *BookTube*

Kanal na platformi YouTube omogućuje učenicima osnovnih i srednjih škola, stručnjacima i građanima da predstavljaju videosadržaje povezane s knjigama i čitanjem – preporučuju naslove, dramatiziraju likove ili snime film inspiriran knjigom. Aktivnost usmjerava mlade da postanu književni *influenceri*, potičući kreativnu produkciju videosadržaja povezanih s čitanjem, u zadanom trajanju. Svi videozapisi objavljuju se na službenom kanalu manifestacije, promovirajući čitanje u digitalnom okruženju i aktivno uključivanje publike.

3. Dan hrvatskih knjižnica

Obilježava se svake godine 11. studenoga u spomen na dan donošenja prvog hrvatskog zakona o knjižnicama 1960. godine. Taj dan predstavlja priliku knjižnicama diljem Hrvatske da istaknu svoj profesionalni doprinos javnom životu i slobodnom pristupu informacijama. Hrvatsko

knjižničarsko društvo tom prigodom dodjeljuje priznanje *Knjižnica godine*, s ciljem poticanja inovativnosti, kvalitetnog rada i kreativnih projekata u knjižničarstvu. Svečanost okuplja stručnu javnost, potiče umrežavanje i afirmaciju knjižnica kao ključnih ustanova kulturne i obrazovne infrastrukture.

KNJIŽNIČNA DJELATNOST I KNJIŽEVNI PROGRAMI

3. Javna događanja

3.0.3 Manifestacije, akcije i OSTALA javna događanja

Mjesec hrvatske knjige – programi KGZ-a

POSTOJEĆI PROGRAM

Mjesec hrvatske knjige nacionalna je manifestacija koju od 1995. godine, u suradnji s Programskim odborom, organiziraju Knjižnice grada Zagreba. Održava se svake godine od 15. listopada do 15. studenoga, a u tom se razdoblju u knjižnicama, kao i u brojnim drugim kulturnim, obrazovnim i srodnim ustanovama, provodi niz programa kojima se promiču knjiga, čitanje i važnost pismenosti. Knjižnice grada Zagreba svake godine realiziraju brojne kvalitetne programe, čime u fizičke i virtualne prostore privlače sadašnje i buduće članove. Održavanjem manifestacije u gotovo svim knjižnicama unutar mreže aktivno se povezuje i osnažuje lokalna zajednica, koja zahvaljujući brojnim susretima i aktivnostima postaje važan sudionik kulturnog života grada.

Ciljevi:

- ukazati na važnost knjižnica i njihove uloge kao središta znanja, informacija, zajednice i kulturnih događanja
- razvijati čitalačku pismenost i kulturu čitanja
- pružiti podršku domaćim autorima i izdavačima
- povezivati lokalnu zajednicu u raznovrsnim kulturnim i edukativnim događanjima
- tematski promišljati aktualna društvena pitanja kroz knjige i čitanje.

Broj uključenih knjižnica te broj i vrste aktivnosti:

Program se odvija u 42 knjižnice u mreži Knjižnica grada Zagreba i Bibliobusnoj službi koje u 2026. godini planiraju organizirati 350 aktivnosti, uključujući predstavljanja knjiga, kreativne radionice, književna predavanja i tribine, izložbe te druge kulturne i edukativne sadržaje u knjižnicama i na društvenim mrežama.

Ciljne skupine, provoditelji i suradnici:

Program je namijenjen svim dobnim skupinama, korisnicima i članovima knjižnica, a knjižničari ga provode u suradnji s različitim ustanovama, udrugama i pojedincima, posebice onima koji i sami promoviraju važnost knjiga, čitanja i knjižnica.

Primjer programa/projekata/aktivnosti/usluga:

1. Večeri pripovijedanja

Od 2023. godine, kada su u središtu manifestacije bili prevoditelji, a potom pripovjedači i knjižničari, redovito se održavaju večeri pripovijedanja. Ovi susreti okupljaju goste koji, uz vodstvo moderatora, u opuštеноj atmosferi dijele profesionalne priče i manje poznate, često duhovite ili dirljive anegdote. Raznolikost tema i sudionika otvara prostor za nove pristupe predstavljanju kulturnog sadržaja, dok neposrednost i intimnost pripovijedanja stvaraju poseban doživljaj koji publiku potiče na aktivno slušanje i otkrivanje kulture kroz osobne priče.

2. Živa knjižnica

Od 2025. godine, kada su u središtu Mjeseca hrvatske knjige knjižničari, pokreće se program *Žive knjižnice* – susreta tijekom kojih korisnici *posuđuju* ljude umjesto knjiga i u osobnom razgovoru upoznaju njihove jedinstvene životne priče. Cilj je programa promicanje međusobnog razumijevanja, uklanjanje stereotipa i jačanje socijalne osjetljivosti, čime se potiče kultura dobrodošlice različitih zajednica i društvenih skupina.

3. Književni susreti i tribine

Svake godine u središtu manifestacije nalaze se hrvatski književnici i književnice, čija su gostovanja ključni dio programa. Predstavljanja knjiga, razgovori o stvaralaštvu i satovi lektire s autorima samo su neke od uvijek dobro posjećenih aktivnosti. Jednaka se pažnja posvećuje piscima za djecu i autorima za zreliju čitateljsku publiku. Brojne knjižnice nastoje tijekom manifestacije ugostiti nagrađivane, rado čitane i relevantne autore, omogućujući tako lokalnoj zajednici neposredan susret s hrvatskim književnim stvaralaštvom.

KNJIŽNIČNA DJELATNOST I KNJIŽEVNI PROGRAMI

3. Javna događanja

3.0.3 Manifestacije, akcije i OSTALA javna događanja

Noć knjige

POSTOJEĆI KROVNI PROGRAM

Noć knjige nacionalna je manifestacija pokrenuta 2012. koja potiče čitanje i jača kulturu knjige kao dio zajedničkog nasljeđa. Knjižnice grada Zagreba sudjeluju kao partneri, organizirajući raznovrsne programe za sve generacije i promičući umjetničko i kulturno stvaralaštvo. Svake godine manifestacija obrađuje aktualnu temu povezanu s društvenim događajima ili obljetnicama, čime se knjiga povezuje sa stvarnim kontekstom. Suradnjom škola, knjižnica, nakladnika i drugih ustanova Noć knjige širi dostupnost kulture u lokalnoj zajednici i doprinosi suvremenom kulturnom i umjetničkom obrazovanju. Poseban naglasak stavlja na susrete, razmjenu ideja i uključivanje publike, čime pridonosi kvaliteti života i kulturnoj dinamici Zagreba. Projekt potiče kreativnost i razvija knjižnice kao otvorena mjesta za dijalog, istraživanje i zajedničko učenje.

Ciljevi:

- poticati kulturu čitanja i ljubav prema knjigama

- povećati dostupnost i uključenost kulturnih sadržaja
- razvijati kulturno i umjetničko stvaralaštvo
- umrežavati udruge, institucije i ustanove s knjižnicama
- jačati društveni dijalog i osjećaj zajedništva.

Broj uključenih knjižnica te broj i vrste aktivnosti:

Program se odvija u 29 knjižnica u mreži Knjižnica grada Zagreba. U 2026. godini planira se organizirati 90 aktivnosti, uključujući predstavljanja knjiga, kvizove, književne susrete, književne tribine i sl.

Ciljne skupine, provoditelji i suradnici:

Program je namijenjen svim dobnim skupinama, članovima i korisnicima, a provode ga knjižničari u suradnji s različitim ustanovama, institucijama, udrugama i pojedincima.

Primjer programa/projekata/aktivnosti/usluga:

1. Književni susreti i tribine

Književni susreti i tribine u okviru Noći knjige okupljaju brojne autore, prevoditelje i stručnjake u otvorenom dijalogu s publikom. Ovi programi potiču žive razgovore o književnosti, društvu i suvremenim temama, stvarajući prostor za razmjenu mišljenja, postavljanje pitanja i dublje razumijevanje književnih djela. Predstavljanja novih knjiga, tematske rasprave i razgovori uživo ili *online*, književni susreti i tribine pretvaraju knjižnice, čitaonice i kulturne prostore u dinamična mjesta susreta ideja. Takvi susreti doprinose jačanju čitateljske zajednice i promiču književnost kao važan dio kulturnog identiteta i javnog dijaloga.

2. Pričaonice za djecu

Pričaonice za djecu u okviru Noći knjige osmišljene su tako da svake godine prate središnju temu manifestacije i djeci na kreativan način približavaju čitanje. Posebno su omiljene pričaonice u pidžamama, gdje mali sudionici dolaze s plišancima i jastučićima, stvarajući ugođaj zajedničkog noćnog čitanja. Uz takve tople formate organiziraju se i tematske pričaonice koje povezuju priče s ekologijom, prijateljstvom, obiteljskim vrijednostima ili svijetom bajki. Događanja su često popraćena glazbom, kreativnim radionicama ili dramatizacijom priča, čime se potiče mašta i aktivno sudjelovanje djece.

3. Tematski kvizovi

Kvizovi koje Knjižnice grada Zagreba organiziraju tijekom Noći knjige najčešće su povezani s godišnjom temom manifestacije i spajaju zabavu s učenjem. Održavaju se uživo u knjižnicama ili *online*, za djecu i odrasle članove, čime se program prilagođava interesima i dobi sudionika. Pitanja, zagonetke i tematski zadaci obuhvaćaju književnost, popularnu kulturu i zanimljivosti, potičući natjecateljski duh i druženje. Kvizovi motiviraju čitanje, širenje znanja i aktivno sudjelovanje u životu knjižnice.

KNJIŽNIČNA DJELATNOST I KNJIŽEVNI PROGRAMI

4. Edukativne i sudioničke aktivnosti

4.0.1 INTERKULTURNE radionice i drugi edu. interkult. programi

Američki prostor Zagreb (Affiliate American Corner Zagreb)

POSTOJEĆI PROGRAM

Američki prostor Zagreb sa sjedištem u Knjižnici i čitaonici Bogdana Ogrizovića već gotovo dvadeset godina aktivno promiče američku kulturu i međunarodni dijalog bogatim spektrom događanja, kontinuirano organizirajući predavanja o američkoj kulturi i civilizaciji, radionice s novim tehnologijama, razgovore o poduzetništvu te susrete s američkim stručnjacima i diplomatima. Takav pristup obogaćuje lokalnu zajednicu, ali i snažno doprinosi internacionalizaciji umjetničkog i kulturnog stvaralaštva u Zagrebu. Ulaganja u međunarodna gostovanja, koprodukcije i projekte dodatno potiču razmjenu ideja i kulturnih vrijednosti, otvarajući prostor za suradnju s inozemnim umjetnicima i stručnjacima.

Ciljevi:

- promicati interkulturalni dijalog i razumijevanje
- poticati učenje engleskog jezika
- razvijati tehnološke i poduzetničke vještine
- povezivati i upoznavati lokalnu zajednicu s američkom kulturom
- osnaživati mlade organizacijom edukativnih aktivnosti.

Broj uključenih knjižnica te broj i vrste aktivnosti:

Program se odvija u 4 knjižnice (Knjižnica Bogdana Ogrizovića, Gradska knjižnica, Knjižnica Jelkovec i Knjižnica Augusta Cesarca) u mreži Knjižnica grada Zagreba. U 2026. godini planira se organizirati oko 190 aktivnosti, uključujući predavanja, izložbe, tribine, susrete, radionice i igraonice.

Ciljne skupine, provoditelji i suradnici:

Program je namijenjen svim dobnim skupinama, članovima i korisnicima, a provode ga knjižničari u suradnji s različitim ustanovama, institucijama, udrugama i pojedincima.

Primjer programa/projekata/aktivnosti/usluga:

1. STEM radionice za djecu i mlade

STEM radionice u Knjižnici Jelkovec i Gradskoj knjižnici namijenjene su svima koji žele produbiti znanja i vještine iz područja znanosti, tehnologije, inženjerstva i matematike kroz praktičan i istraživački rad. Sudionici programiraju robote, upoznaju se s osnovama umjetne inteligencije i sudjeluju u interaktivnim izazovima koji potiču logičko i problemsko razmišljanje. Na radionicama se sustavno razvija digitalna i UI pismenost, kritičko promišljanje i sposobnost primjene inovativnih rješenja. Cilj je potaknuti znatiželju, istraživački duh i pripremiti polaznike za razumijevanje i korištenje tehnologija budućnosti.

2. Čitateljski klub na engleskom jeziku

Engleski čitateljski klub, osnovan u Knjižnici Augusta Cesarca, Šubićeva, predstavlja poticajno i inkluzivno mjesto susreta za sve ljubitelje knjige i engleskog jezika. Čitanjem i raspravama o odabranim djelima engleskog govornog područja članovi usavršavaju svoje govorne i komunikacijske vještine na engleskom jeziku. Razmjenom mišljenja, interpretacijom pročitanih tekstova i zajedničkim analizama proširuju svoj vokabular, uče idiome i specifične izraze, a pritom razvijaju kulturološku osviještenost i međusobno se povezuju kroz ljubav prema književnosti.

3. Razgovori o američkoj kulturi i poduzetništvu

Programi i događanja u okviru Američkog kutka približavaju teme povezane s američkim društvom, kulturom, obrazovanjem i gospodarstvom hrvatskim građanima te aktivno doprinose jačanju odnosa između Republike Hrvatske i Sjedinjenih Američkih Država. Na gostovanjima američkih diplomata, stručnjaka i predavača sudionici u Knjižnici i čitaonici Bogdana Ogrizovića imaju priliku izravno se upoznati s aktualnim temama i trendovima u SAD-u, postavljati pitanja i sudjelovati u dijalogu. Takvi susreti potiču međukulturno razumijevanje, razmjenu znanja i iskustava te otvaraju mogućnosti za suradnju i nove perspektive.

KNJIŽNIČNA DJELATNOST I KNJIŽEVNI PROGRAMI

7. Ostalo

7.0 Ostalo

Misli bez nadzora

NOVI KROVNI PROGRAM (objedinjuje nove programe)

Programom *Misli bez nadzora* KGZ će u suradnji sa Zatvorom u Zagrebu omogućiti zatvorenicima pristup obrazovnim i kulturnim sadržajima pomoću čitateljskih klubova, susreta s književnicima i donacija knjiga. Program će se odvijati uživo i online, čime omogućuje različite načine uključivanja i prilagođava se specifičnim potrebama korisnika. Čitanjem i sudjelovanjem u kulturnim aktivnostima zatvorenici razvijaju kritičko mišljenje, empatiju i komunikacijske vještine, što je ključno za njihovu buduću reintegraciju u zajednicu..

Ciljevi:

- omogućiti zatvorenicima pristup obrazovnim i kulturnim sadržajima zatvorenicima
- unaprijediti i modernizirati zatvorski knjižnični fond
- potaknuti osobni razvoj, empatiju i kritičko mišljenje zatvorenika
- uspostaviti održivi model suradnje knjižnica i zatvorske zajednice
- jačati ulogu knjižnica kao prostora ravnopravnosti, inkluzije i cjeloživotnog učenja.

Broj uključenih knjižnica te broj i vrste aktivnosti:

Program se odvija u suradnji s 4 knjižnice u mreži Knjižnica grada Zagreba. U 2026. godini planira se organizirati 7 aktivnosti, uključujući donaciju knjiga, književne susrete i čitateljski klub.

Ciljne skupine, provoditelji i suradnici:

Program je namijenjen zatvorenicima Zatvora u Zagrebu. Provode ga knjižničari Knjižnica grada Zagreba sa suradnicima i volonterima.

Primjer programa/projekata/aktivnosti/usluga:

1. Povezivanje sa Zatvorom u Zagrebu

Uspostavljanje suradnje sa Zatvorom u Zagrebu uključuje kontaktiranje socijalnih radnika i djelatnika uključenih u rad zatvorskog sustava radi ispitivanja potreba i mogućnosti suradnje. Ključan je korak pribavljanje suglasnosti Ministarstva pravosuđa za ostvarenje aktivnosti, čime se omogućuju zakonski okvir i institucionalna podrška. Nakon odobrenja dogovaraju se konkretne aktivnosti: donacije građe, nadogradnja knjižničnog fonda i planiranje programa za zatvorenike.

2. Ispitivanje čitateljskih potreba zatvorenika Zatvora u Zagrebu

Provodi se kako bi se osigurala ciljana i svrhovita donacija knjižnične građe. U suradnji sa socijalnim radnicima prikupljaju se podaci o interesima, obrazovnoj razini i preferencijama zatvorenika. Na temelju prikupljenih informacija oblikuje se popis knjižnične građe koji uključuje beletristiku, stručnu literaturu, priručnike i naslove za osobni razvoj. Cilj je osigurati raznolik i relevantnu zbirku koja potiče čitanje, učenje i kritičko mišljenje te stvara uvjete za osobno osnaživanje i kvalitetno provođenje slobodnog vremena.

3. Književni susreti

Planiraju se organizirati tri književna susreta sa suvremenim hrvatskim autorima i autoricama, prilagođena zatvorskom okruženju i interesima zatvorenika. Susreti će omogućiti izravan razgovor s piscima, razmjenu iskustava i poticanje na čitanje i kreativno izražavanje. U druženju s književnicima zatvorenici će imati priliku postavljati pitanja, razgovarati o temama koje ih zanimaju i doživjeti književnost kao alat za osobni razvoj. Cilj je odabrati autore i autorice čija djela tematiziraju univerzalne vrijednosti, čime bi književni susreti postali važan dio resocijalizacije.

KNJIŽNIČNA DJELATNOST I KNJIŽEVNI PROGRAMI

3. Javna događanja

3.0.1 MULTIDISCIPLINARNA događanja - festivali dr. javna događanja kulturno-umj. programa iz razl. djelatnosti

Priprema pozor... knjižnica!

POSTOJEĆI POJEDINAČNI PROGRAM

Izvedbeno-diskurzivno-edukativni projekt Knjižnice S. S. Kranjčevića (od 2011.) spaja knjižničnu djelatnost s umjetničkim praksama (različiti vidovi dramskih, performativnih i vizualnih umjetnosti). Uz usmjerenost na umjetnost kao oblik komunikacije i potencijalnog agensa društvene promjene, projektom se propituju i pronalaze načini na koje umrežavanje knjižnične djelatnosti i umjetnosti može pridonijeti uključivanju, suradnji, edukaciji i komunikaciji korisnika, kao i stvaranju nove publike.

Ciljevi:

- otvoriti svima dostupnu edukativno-kulturnu platformu
- umrežiti knjižničnu djelatnost i umjetnost radi poticanja uključivanja, suradnje, edukacije i komunikacije korisnika
- promicati knjižnicu kao javni kulturni centar koji aktivno sudjeluje u socijalizacijskom i odgojnom procesu
- iskoristiti edukativni potencijal umjetnosti za razvoj komunikacije i društvene promjene
- povezati djecu i odrasle u zajedničkom sudjelovanju u kulturnim i edukativnim sadržajima.

Broj uključenih knjižnica i vrste aktivnosti:

Program se odvija u Knjižnici S. S. Kranjčevića, a uključuje edukativne dramske radionice za djecu i odrasle, nenatjecateljsku smotru dječjih kazališnih grupa škola, vrtića, knjižnica i dječjih domova, s idejom poticanja suradnje i zajedništva nasuprot dominirajućem trendu kompeticije, okrugli stol s diskurzivnom razradom godišnje teme s ciljem teorijske edukacije, kao dopuna praktičnog dijela projekta, multimedijalne izložbe i profesionalne predstave za djecu i odrasle.

Ciljne skupine, provoditelji i suradnici:

Program je namijenjen svim dobnim skupinama s posebnim naglaskom na djecu i mlade, profesore, odgojitelje i sve koji su usmjereni na rad s djecom i mladima. Suradnje uključuju kulturne i obrazovne ustanove.

KNJIŽNIČNA DJELATNOST I KNJIŽEVNI PROGRAMI

3. Javna događanja

3.0.1 MULTIDISCIPLINARNA događanja - festivali dr. javna događanja kulturno-umj. programa iz razl. djelatnosti

Hrvatska mitska baština u (ranom) srednjem vijeku: Suha grožđa i smokava, mijendula i orava po dubrovačkoj kolendi

POSTOJEĆI POJEDINAČNI PROGRAM

Hrvatska mitska baština je znanstveno-popularni projekt Matice hrvatske i Knjižnice Vladimira Nazora (Knjižnice grada Zagreba), nastao prema ideji i na poticaj Lidije Bajuk, znanstvene suradnice Instituta za etnologiju i folkloristiku te pročelnice Odjela za etnologiju i arheologiju Matice hrvatske. U svojem devetom ciklusu pod nazivom *Suha grožđa i smokava, mijendula i orava po dubrovačkoj kolendi*, projekt se usredotočuje na gastronomske motive kao simbolički i kulturološki sloj hrvatske mitske baštine. Multidisciplinarnim radionicama (likovnim, dizajnerskim, etno-glazbenim, plesnim), predavanjima, tematskim šetnjama i izložbama projekt sustavno istražuje, revitalizira i suvremeno interpretira tradicijske elemente u dijalogu s aktualnim umjetničkim praksama.

Ciljevi:

- istraživati i reinterpretirati hrvatsku mitsku baštinu
- poticati međugeneracijsku i interdisciplinarnu suradnju
- spajati tradiciju s inovativnim umjetničkim izrazom

- popularizirati knjižnice kao kulturna i kreativna središta
- jačati suradnju kulturnih, obrazovnih i lokalnih zajednica.

Broj uključenih knjižnica te broj i vrste aktivnosti:

Program se odvija u Knjižnici Vladimira Nazora koja u 2026. godini planira organizirati 15 aktivnosti, uključujući koncerte, izložbe, radionice, predavanja i sl. Posebnost ciklusa je obljetnički koncert Lidije Bajuk u maloj dvorani Lisinski, koji povezuje polaznike radionica s profesionalnim glazbenicima.

Ciljne skupine, provoditelji i suradnici:

Program je namijenjen svim dobnim skupinama, korisnicima i članovima knjižnica, a uključuje suradnju s ustanovama, udrugama i pojedincima.

Primjer programa/projekata/aktivnosti/usluga:

1. Predavanja

Predavanja polaznicima pružaju uvid u bogatstvo starohrvatskih vjerovanja i mitoloških motiva. Stručnim izlaganjima tumače se arheološki nalazi, simboli na stećcima, običaji povezani s pogrebnim ritualima, kao i vjerovanja u mitska bića i prirodne sile. Predavanja povezuju povijesne izvore, usmenu predaju i suvremene interpretacije, potičući publiku na promišljanje o slojevitosti kulturne baštine. Cilj je programa popularizirati znanstvene spoznaje i očuvati usmenu tradiciju kao dio identiteta.

2. Kreativne radionice

Sudionike se potiče na praktično istraživanje starohrvatske mitologije izradom uporabnih i ukrasnih predmeta. Djeca i odrasli izrađuju amulete, ukrase, herbarije i motive inspirirane biljnim i astralnim simbolima iz starih vjerovanja. Radionice spajaju staru simboliku s modernim tehnikama obrade papira, tekstila ili prirodnih materijala. Sudionici razvijaju vještine, kreativnost i znanje o skrivenom značenju biljaka, nebeskih tijela i mitskih likova, čuvajući baštinu kroz zajednički rad i generacijsko učenje.

3. Tematska stručna vodstva i izložbe

Ova vrsta aktivnosti posjetiteljima približava materijalne i nematerijalne tragove starohrvatske mitologije. Postavljaju se izložbe herbarija, rukotvorina, ilustracija mitskih bića i rekonstrukcija arheoloških nalaza, uz stručno vodstvo koje objašnjava njihovo simbolično i povijesno značenje. Publika ima priliku upoznati biljke s mitskim svojstvima, motive s nadgrobnika i stare običaje povezane s prirodom i kozmosom. Ovakve izložbe čuvaju sjećanje na baštinu i potiču njezino tumačenje u suvremenom kontekstu.

KNJIŽNIČNA DJELATNOST I KNJIŽEVNI PROGRAMI

4. Edukativne i sudioničke aktivnosti

4.0.4 Eksperimentalni i inovativni sudionički programi u SUSJEDSTVU/KVARTU

Pudercuker: slatki susreti

POSTOJEĆI POJEDINAČNI PROGRAM

Program predstavlja inovativni pristup očuvanju i promicanju hrvatske kulturne baštine kroz tradicionalne slastice. Povijesno-kulturološkim istraživanjem slastica koje su postale integralni dio hrvatske gastronomije, program doprinosi razumijevanju kulturnog identiteta i evolucije kulinarskih navika, omogućuje različitim generacijama da se povežu s tradicijom, a analizom povijesnih recepata i tehnika pripreme potiče se kritičko promišljanje o tome zašto i kako su se ti recepti mijenjali tijekom vremena. Suradnja s kuharima, slastičaricama i obrazovnim ustanovama osnažuje veze s kulinarskom zajednicom i transformira knjižnicu u dinamično mjesto učenja i kreativnosti. U 2026. godini program istražuje kako su slastice kroz migracije, trgovinu i kulturne razmjene došle u Hrvatsku te kako su se prilagodile lokalnim običajima, povezujući hrvatsku i svjetsku kuhinju.

Ciljevi

- očuvati i predstaviti povijesne recepte slastica kao dio hrvatske kulturne baštine
- poticati međugeneracijsko učenje i razmjenu vještina
- ojačati ulogu knjižnice kao kulturnog centra organizacijom praktičnih i edukativnih sadržaja
- aktivirati knjižnični fond povezan s prehranom iz gastronomske, kulturološke i povijesne perspektive
- promovirati inovativne kulinarske prakse koje njeguju tradiciju, ali i prate suvremene kulinarske prakse.

Broj uključenih knjižnica te broj i vrste aktivnosti:

Program se odvija u Knjižnici Podsused u formi mjesečnog radioničkog programa koji uključuje razmjenu iskustava među sudionicima, izradu i čuvanje recepata te prigodnu degustaciju.

Ciljne skupine, provoditelji i suradnici:

Program je namijenjen korisnicima svih dobnih skupina, a provode ga knjižničari u suradnji s udrugama i kulturnim zajednicama, kuharima i slastičarima restorana svjetskih kuhinja.

KNJIŽNIČNA DJELATNOST I KNJIŽEVNI PROGRAMI

5. Nakladništvo

5.7.1 Izdavanje KNJIGA - PUBLICISTIKA

Biblioteka KGZ

NOVI KROVNI PROGRAM (objedinjuje postojeći)

Knjižnice grada Zagreba kontinuirano se bave izdavaštvom, pa je *Biblioteka KGZ* program je kojim se promiče važnost vlastitog nakladništva i tiskanja knjižničnih izdanja. U središtu su publikacije koje se bave poviješću i ulogom knjižnica u mreži, njihovom budućnošću, programima te književnim stvaralaštvom. Razvojem i održavanjem ovoga programa Knjižnice grada Zagreba podržavaju lokalnu stručnu i kulturnu scenu, dokumentiraju rad i stvaralaštvo povezano sa Zagrebom te potvrđuju svoju ulogu kulturne ustanove koja ne samo prenosi znanje nego i stvara nove sadržaje.

Ciljevi:

- promicati intelektualno stvaralaštvo poticanjem objavljivanja radova od kulturnog, znanstvenog i društvenog značaja
- obogatiti zavičajnu građu objavljivanjem izdanja povezanih s poviješću Zagreba, lokalnom zajednicom i djelovanjem Knjižnica grada Zagreba
- popularizirati čitanje i pisanje poezije
- unaprijediti knjižničarsku struku i praksu objavljivanjem publikacija povezanih s provođenjem programa u knjižnicama
- istaknuti vidljivost knjižnice kao kulturne ustanove koja nije samo mjesto posudbe knjiga, već i aktivni sudionik u kreativnoj industriji.

Ciljne skupine i provoditelji:

Publikacije su namijenjene svim dobnim skupinama, korisnicima i članovima knjižnica, knjižničarskoj i široj javnosti.

Primjer programa/projekata/aktivnosti/usluga:

1. Monografija u povodu 100. obljetnice Knjižnice Božidara Adžije

Knjižnica Božidara Adžije zauzima posebno mjesto u mreži, a zajedno s Gradskom knjižnicom čini jezgru KGZ-a, povezujući funkcije narodne i znanstvene knjižnice. Osnovana 8. siječnja 1927. godine kao prva javna knjižnica namijenjena radničkoj populaciji, od samih je početaka imala jasnu misiju – omogućiti radnicima i djelatnicima da svoje slobodno vrijeme provedu u duhovnom razvoju i odmoru čitanjem knjiga, časopisa i novina. U okviru Kulturno-prosvjetnog odsjeka Radničke komore, institucije koja je zastupala interese radnika pred nadležnim državnim organima i ustanovama, Radnička biblioteka osnovana je s ciljem da popuni kulturnu prazninu zbog nedostatka javnih knjižnica u Zagrebu, dostupnih siromašnijim slojevima društva. Publikacija nastaje kao dio obilježavanja stote obljetnice osnutka Knjižnice i ima za cilj podsjetiti na njezinu bogatu povijest, predstaviti njezin rad, ulogu i značaj u kulturnoj povijesti grada Zagreba, ali i istaknuti suvremene programe i aktivnosti kojima Knjižnica i danas ispunjava svoju temeljnu misiju te predstavlja otvoreno, inkluzivno i edukativno središte zajednice. Planirani suradnici su: Pavle Bonča, studio Kuna zlatice i tiskara Kerschhoffset.

2. *Stihotron* – zbornik

Stihotron – zbornik dio je projekta *Stihotron*, koji se održava u Knjižnici Sesvete u okviru jedinstvene redovne tribine Kulturni četvrtak u Sesvetama od 2017. godine. Projekt *Stihotron* podrazumijeva izložbe (deset pjesama, bio-bibliografski opis, fotografije i knjige) najznačajnijih suvremenih hrvatskih pjesnika na središnjem izložbenom mjestu u Knjižnici te povremene susrete s istim pjesnicima uživo. Objavljivanjem antologije, koja će sadržavati stihove sto pedeset najznačajnijih suvremenih hrvatskih pjesnika, završava se i prvi dio projekta *Stihotron* te se obilježava 25. obljetnica održavanja programa Kulturni četvrtak u Sesvetama, kao i 70. obljetnica Knjižnice Sesvete. Antologija je ujedno i iskaz namjere i truda Knjižnice Sesvete u popularizaciji čitanja i pisanja poezije. Ona opravdava i naziv Republika stiha koji je Knjižnica Sesvete dobila na 10. Sesvetskom pjesničkom maratonu 2017. godine, kao najmasovnijem pjesničkom okupljanju u Hrvatskoj. Zbog velikog broja pjesnika zbornik će sadržavati izbor od tri pjesme pojedinog autora, umjesto planiranih deset pjesama koje se postavljaju na izložbi. Zbornik će također činiti i uvodni tekst urednika, a ukupno će imati oko 450 stranica.

VIZUALNA (LIKOVNA) UMJETNOST

3. Javna događanja

3.0.2 IZLOŽBE

Galerija VN

POSTOJEĆI PROGRAMI

Galerija VN kontinuirano djeluje na umjetničkoj i kulturnoj sceni više od 50 godina, a njezina su programska koncepcija i usmjerenje te brojni izložbeni, edukativni i diskurzivni formati prepoznati kao značajni u stručnoj i široj javnosti. Profilom je usmjerena na mlađu generaciju umjetnika, ponajprije na umjetnike koji su tek završili svoj proces obrazovanja, kao i na poticanje projekata mlađih kustosa, pružajući im prvu značajnu priliku za izlaganje u profesionalnom prostoru, što izravno potiče rast i prepoznatljivost novoformirane umjetničke scene. Konstantnim povezivanjem s umjetnicima mlađe generacije, istraživanjem njihova rada i suradnjom s fakultetima likovne umjetnosti diljem Hrvatske, Galerija VN svojim godišnjim programom odrađuje pionirski posao prepoznavanja novih trendova i svake godine prikazuje niz novih neafirmiranih i mladih vizualnih umjetnika koji svojom kvalitetom, inovativnošću i predanošću zaslužuju samostalne izložbe. Time i sam galerijski prostor postaje mjesto u kojem se uspostavljaju novi izričaji, te su mnogi značajni hrvatski umjetnici održali svoje prve izložbe upravo u Galeriji VN.

Ciljevi:

- izlagati i podržavati rad mlađe vizualne umjetničke scene izlaganjem i produkcijom radova te poticati djelovanje mladih kustosa
- povezivati se s etabliranim umjetnicima drugih generacija
- prikazivati progresivne projekte – istaknuti inovativne, eksperimentalne i istraživačke umjetničke radove
- uvoditi aktualne teme i medije kako bi se privukla i inspirirala umjetnička i šira kulturna javnost
- osigurati stabilne produkcijske i izlagačke uvjete za umjetnike
- održavati visoke izlagačke i produkcijske standarde
- kreirati prepoznatljiv i snažan umjetnički prostor.

Broj uključenih knjižnica:

Program se odvija u Galeriji VN.

Ciljne skupine i provoditelji:

Program je namijenjen svim dobnim skupinama (djeca predškolske i osnovnoškolske dobi, srednjoškolci, studenti, mladi, odrasla publika, osobe treće životne dobi), korisnicima i članovima knjižnica, kao i stručnoj i široj javnosti, a provodi ga koordinatrica Galerije u suradnji s umjetnicima, stručnjacima iz umjetničkog i kulturnog polja, ustanovama, institucijama i udrugama.

Aktivnosti:

1. Galerija VN – cjelogodišnji izložbeni program

Cjelogodišnji izložbeni program Galerije VN uključuje 12 izložbi sljedećih autora/ica: Teodora Nikčević: *Da su pravde jače nego sile*; Lucija Marin: *Sabrana sjećanja*; Zoe Miloš: *Bizhub Pitt*; Ivan Stanić: *Klek 505*; Elena Štrok: *Baby Universe*; *Uneducation* (konceptcija: Marko Tadić); *Staze leta ptica postale su rute izbjeglica* (1. dio), kustosica: Suzana Marijanić; Corina Srac, Paula Palikuča i Glitch 2027: *Kinkara*; *Rad, tekst, kontekst* (suradnja: UMAS, Split), kustosi: Neli Ružić, Vedran Perkov i Viktor Popović; Petar Vranjković: *Oblikom podsjeća na ribu ili pticu*; Damir Avdagić: *Prijenosi*; Andrej Beštak i Anja Leko: *SV4*.

2. Galerija VN – *Interfacing Reality*

Interfacing Reality (sučeljavanje stvarnosti) promišlja temu eksperimentalnih i inovativnih tehnoloških i umjetničkih sučelja kao ishodišta za aktivno navigiranje stvarnošću. Projekt se manifestira u vidu serije pažljivo osmišljenih radionica namijenjenih studentima, srednjoškolicima i mladim ljudima. Polazišna točka projekta su karakteristike suvremenog odrastanja i života – svakodnevno potonuće u digitalnu apatiju i gubljenje kontakta s fizičkom stvarnošću. Stvarnost se u tim okolnostima manifestira kao digitalna medijska reprezentacija izazivajući pasivnost i mnoštvo negativnih emocija. Nuđenjem alata koji potiču aktivnu primjenu, kreativnost u pristupu i bude eksperimentalni duh i znatiželju stvara se i novi aktivniji odnos spram digitalne i fizičke stvarnosti. Umjetnice i umjetnici će sudionicima u radionici potaknuti istraživačke nagone te približiti različite interaktivne tehnike i na konkretan ih način uputiti u manje istražene vidove umjetnosti. Pri tome se razna sučelja (zvuk, roboti, interakcija, glas, pokret) koriste kao ishodišta beskrajnih kreativnih interpretacija i stvaranja novih slojeva značenja.

3. Galerija VN – *Ritam X*

Ritam X je serija predavanja i radionica performansa koju vode iskusni umjetnici performansa: Vlasta Žanić, Siniša Labrović, Marko Marković, Milijana Babić i Mejra Mujičić. Cilj je radionica pružiti mladim ljudima, studentima umjetničkih akademija i škola, temeljna znanja i vještine u području performansa te potaknuti istraživanje identiteta, istraživanje vlastitih granica kroz tijelo kao središnji alat izraza. Rezultat serije radionica su pet novih performansa te dokumentarna izložba. Projekt se odvija u suradnji s Ateljeima Žitnjak.

4. Galerija VN – *Vizualna početnica*

Program se strateški usmjerava na proširenje doseg a i aktivnije uključivanje djece i mladih. U skladu sa suvremenim trendovima u kulturnim i edukativnim praksama te uvidima u potrebe korisnika knjižnica i osnovnoškolaca, Galerija VN razvija se kao otvoren prostor susreta i dnevnog boravka za mladu publiku. U tom kontekstu pokrenut je program radionica pod nazivom *Vizualna početnica*, koji interaktivnim metodama potiče vizualnu pismenost, kreativno izražavanje i razvoj interesa za suvremenu umjetnost kod djece i mladih, koristeći se pritom različitim medijskim i radioničkim formatima. Program se temelji na aktivnom promišljanju, opažanju i stvaranju, s ciljem jačanja njihove kulturne i estetske osjetljivosti od rane dobi.

VIZUALNA (LIKOVNA) UMJETNOST

3. Javna događanja

3.0.2 IZLOŽBE

Galerija Prozori

POSTOJEĆI PROGRAMI

Galerija Prozori profesionalna je galerija osnovana 1978. godine i od tada do danas kontinuirano djeluje. Program temelji na dvostrukoj namjeni prostora u kojemu se nalazi (knjižnica i galerija) te na obraćanju ne samo stručnoj nego i široj publici (korisnici knjižnice, slučajni prolaznici – knjižnica i galerija nalaze se na frekventnoj kvartovskoj lokaciji te predstavljaju vizualni akcent u kvartu, djeca predškolske i osnovnoškolske dobi, srednjoškolci, mladi, odrasla publika) kao osnovi za propitivanje relacija javnog prostora i specifičnih namjena, strategija i djelovanja knjižnice, tj. galerije, nastojeći uspostaviti aktivni i semantički heterogeni javni prostor te kritički dijalog. Neposredna komunikacija sa širokom publikom približava joj umjetnost kao oblik komunikacije i mogući resurs za izgradnju kvalitetnijeg kulturnog i duhovnog okoliša. Izložbeni program temelji se na suradnji s domaćim i međunarodnim autorima te umrežavanju kulturnih prostora, čime ostvaruje međugradsku i međusektorsku suradnju. Izložbeni program obuhvaća različite novomedijske i participativne umjetničke prakse.

Ciljevi:

- povezivanje knjižnične i galerijske djelatnosti propitivanjem njihovih uloga i funkcija u zajednici
- uključivanje šire javnosti kao temelja za promišljanje odnosa javnog prostora i kulturnih institucija
- poticanje kritičkog dijaloga, aktiviranje potisnutih ili nedovoljno vidljivih narativa (primjerice LGBTIQ+ osoba, manjinskih zajednica), adresiranje društveno relevantnih tema kroz galerijske aktivnosti
- približavanje umjetnosti kao komunikacijskog sredstva te njezine uloge u jačanju kulturnog okoliša
- suradnja s domaćim i međunarodnim autorima
- promicanje inovativnih, interaktivnih i suvremenih formi umjetničkog izraza te promocija i predstavljanje umjetnika svih generacija.

Broj uključenih knjižnica:

Program se odvija u Galeriji Prozori (Knjižnica S. S. Kranjčevića).

Ciljne skupine, provoditelji i suradnici:

Program je namijenjen svim dobnim skupinama (djeca predškolske i osnovnoškolske dobi, srednjoškolci, studenti, mladi, odrasla publika, osobe treće životne dobi), korisnicima i članovima knjižnica, kao i stručnoj i široj javnosti, a provodi ga koordinatorka Galerije u suradnji s umjetnicima, stručnjacima iz umjetničkog i kulturnog polja, ustanovama, institucijama i udrugama.

Aktivnosti:

1. Galerija Prozori – Cjelogodišnji izložbeni program

Cjelogodišnji izložbeni program uključuje izložbe sljedećih autora/ica: Kata Mijatović: *Zastori za Prozore*; Ana Kovačić: *Draga, 2. stavak*; Matej Knežević: *Thank you, Everybody!*; Branka Cvjetičanin uz gostovanje Slavena Tolja: 616.89/700: *Dijalozi u tišini*; Apolonija Lučić: *Putopisi*; Glorija Lizde: *Osobne posvete*; Marlen Ban (kustosica: Antonela Solenički): *Republika Peščenica*; Marko Gutić Mižimakov: *Opit 1*; Vjeran Vukašinović: *Staze leta ptica postale su rute izbjeglica (2. dio)* (kustosica: Suzana Marijanić); Darko Aleksovski: *Never not in love*.

2. U pozadini stvari – edukativni program Galerije Prozori

Edukativni program namijenjen je široj kvartovskoj publici, s nastojanjem da koristi umjetnost kao alat za poticanje diskusije, kritičkog promišljanja i širenja polja znanja, te se nadovezuje na pojedine izložbe i umjetničke projekte, tj. teme koje oni otvaraju kroz radionice, razgovore s umjetnicima i tematske susrete. Posebna je pažnja usmjerena na segment *Mala škola umjetnosti* koji približava suvremenu umjetnost, njezine forme, medije i teme djeci i mladima. Seriju radionica za djecu, koje obuhvaćaju praktični i teorijski uvid u različite umjetničke medije, vode vizualni umjetnici Tin Dožić (medij zvuka), Katerina Duda (društvena praksa), Nera Dešković i Bruna Radelja (fotografija, video, kolaž) te Marta Krešić (ples i izvedbene prakse). Uz radionički program, izložbe u Galeriji Prozori prati *podcast* s umjetnicima u okviru kojeg autor/ica govori o svome radu te ga tematizira unutar šireg društvenog konteksta, a *podcasti* se snimaju i ostvaruju u suradnji s portalom Kulturpunkt. Na taj se način stvara stalno dostupna digitalna baza kao participativna kataloška forma. Ona služi kao alat u daljnjem razvijanju aktivnosti i programa za razvoj publike.

3. Biblioteka Prozori

U okviru rada Galerije Prozori od 2008. do 2023. godine 13 umjetnika/ica ostvarilo je svoj rad u mediju knjige umjetnika, a u 2024. i 2025. u okviru Biblioteke Prozori svoje su radove u mediju umjetničke knjige razvili umjetnici Hrvoje Đukez i Sanja Bistričić Srića, formiravši zbirku izdanja Galerije Prozori. U odnosu na izložbeni program, specifičnost je knjige umjetnika činjenica da ona ostaje u trajnom vlasništvu Galerije Prozori te da je moguće govoriti o zbirci umjetničkih knjiga koje kao umjetnički objekti reflektiraju i specifično galerijsko-knjižnično supostojanje, pri čemu širok raspon tema, umjetničkih koncepcija i estetika knjiga umjetnika postaju baza za daljnje programske aktivnosti. Ujedno, baveći se knjigom kao umjetničkim predmetom, otvara se novi pogled na interdisciplinarno kustosko-knjižničarsko promišljanje i aktiviranje knjižnice i galerije kao jedinstvenog prostora znanja i stvaranja. U 2026. godini ostvarit će se umjetnička knjiga vizualne umjetnice Petre Slobodnjak. Knjigu će pratiti radionički i diskurzivni program.

VIZUALNA (LIKOVNA) UMJETNOST

3. Javna događanja

3.0.2 IZLOŽBE

Galerija Oblok

POSTOJEĆI PROGRAM

Galerija Oblok izložbeni je prostor Knjižnice Sesvete u kojem je ujedno i čitaonica dnevnog i

tjednog tiska. Galerija pod ovim imenom djeluje od 2003. godine. Godišnje se u galeriji postavi dvanaestak izložbi akademskih umjetnika (slikara, kipara, fotografa) i umjetnika amatera. Galerija Oblok surađuje s Narodnim sveučilištem Sesvete i Muzejom Prigorja koji djeluju na području Sesveta. Program Galerije Oblok usmjeren je prema mladim autorima, kao i već potvrđenim, bilo amaterima, bilo akademskim umjetnicima, s ciljem promoviranja različitih aspekata umjetnosti, te s mogućnošću izvođenja radionica u prostoru galerije. Cilj je programa Galerije Oblok predstaviti posjetiteljima umjetničke izričaje i ponuditi sugrađanima raznovrsnost događanja, kao i omogućiti interakciju s umjetnicima, bilo razgovorom, bilo radionicama na kojima sudjeluju.

Ciljevi:

- promicati vizualnu umjetnost kontinuiranim organiziranjem izložbi akademskih umjetnika i umjetnika amatera u tradicionalnim umjetničkim medijima (slikarstvo, kiparstvo, fotografija i dr.)
- podržavati mlade umjetnike izložbenim programima koji im omogućuju profesionalnu afirmaciju i vidljivost na lokalnoj kulturnoj sceni
- omogućiti pristup suvremenoj umjetnosti široj zajednici stvaranjem otvorenog i pristupačnog prostora za susret građana s umjetnošću, potičući kulturnu participaciju u lokalnoj sredini
- poticati interakciju između umjetnika i publike organizacijom razgovora, radionica, predavanja i tribina u prostoru galerije
- razvijati suradnju s lokalnim kulturnim institucijama.

Broj uključenih knjižnica te broj i vrste aktivnosti:

Program se odvija u Galeriji Oblok, Knjižnica Sesvete.

Ciljne skupine i provoditelji:

Program je namijenjen svim dobnim skupinama, korisnicima i članovima knjižnica, kao i stručnoj i široj javnosti, a provodi ga koordinatorica Galerije u suradnji s umjetnicima.

Aktivnosti:

1. Galerija Oblok – cjelogodišnji izložbeni program

Izložbeni program uključuje sljedeće autore/ice: Martina Jezidžić, Ivona Cvitković, Filip Novak, Martina Šver, Tomislav Šilipetar, Bruno Bulaja, Meri Pulko, Željka Kaurić.

VIZUALNA (LIKOVNA) UMJETNOST

3. Javna događanja

3.0.2 IZLOŽBE

Galerija Kupola

POSTOJEĆI PROGRAM

Galerija Kupola Gradske knjižnice izložbeni je prostor namijenjen vizualnim umjetnicima koji djeluju u području slikarstva, ilustracije, grafike, fotografije i grafičkog dizajna. Osim što predstavljaju recentnu hrvatsku likovnu produkciju, izložbe u Galeriji Kupola jedna su od

aktivnosti kojima se nastoji ostvariti kontakt sa širom društvenom zajednicom te okupiti raznolik krug posjetitelja. Širenjem komunikacije i informacije na drugim medijima, izravno se obraća skupinama korisnika svih dobnih skupina i životnih razdoblja te s njima ostvaruje aktivan odnos, a odgaja mlade generacije korisnika naglašavajući važnost valoriziranja i afirmiranja domaćeg umjetničkog stvaralaštva. Ukupno gledano, rad Galerije Kupola podržava lokalne umjetnike, obogaćuje kulturni život zajednice i naglašava ulogu knjižnice kao aktivnog i uključivog prostora za kreativnost i inspiraciju. Tijekom godine planirana je organizacija ukupno 7 izložbi, kao dio Programa predstavljanja hrvatskih ilustratora i redovnog programa izlaganja umjetnika različitih generacija.

Ciljevi:

- pružati podršku umjetnicima u razvoju njihove umjetničke prakse – omogućavati prostor za izlaganje i profesionalni rast umjetnicima svih generacija
- promicati suvremeno vizualno stvaralaštvo – isticati aktualne umjetničke izraze u slikarstvu, ilustraciji, grafici, fotografiji i grafičkom dizajnu
- približavati suvremenu umjetnost redovitim posjetiteljima knjižnice – integrirati umjetničke sadržaje u svakodnevni život korisnika
- uključivati izložbenu djelatnost u širi kulturni kontekst knjižnice
- naglašavati važnost valoriziranja i afirmiranja domaćeg umjetničkog stvaralaštva među mladima
- podržavati lokalne umjetnike i obogaćivati kulturni život zajednice.

Broj uključenih knjižnica:

Program se odvija u Galeriji Kupola, Gradska knjižnica.

Ciljne skupine, provoditelji i suradnici:

Program je namijenjen svim dobnim skupinama, korisnicima i članovima knjižnica, kao i stručnoj i široj javnosti, a provodi ga koordinatorica Galerije i voditeljica Hrvatskog centra za dječju knjigu u suradnji s umjetnicima.

Aktivnosti:

Izložbeni program uključuje sljedeće autore/ice: Antonia Čačić, Tomislav Šilipetar, Sanja Merćep, Lora Elezović, Vitold Košir, Katarina Radošević Galić, Hrvatski ilustratori na Bijenalu ilustracija u Bratislavi 2025. (skupna izložba: Maja Biondić, Ana Kadoić, Apolonija Lučić, Stanislav Marijanović, Ana Salopek, Manuel Šumberac, Tomislav Torjanac, Vendi Vernić, Dominik Vuković i Nikolina Žabčić – Program predstavljanja hrvatskih ilustratora).

KNJIŽNIČNA DJELATNOST I KNJIŽEVNI PROGRAMI

3. Javna događanja

3.0.2 IZLOŽBE

Gradski izlog mladih

NOVI KROVNI PROGRAM (objedinjuje postojeće i nove programe)

Gradski izlog mladih je program koji izložbama u izložima knjižnica predstavlja radove mladih

profesionalnih vizualnih umjetnika.

Ciljevi:

- osigurati mladima prostor za izlaganje
- doprinijeti većoj vidljivosti mladih umjetnika
- jačati vezu između knjižnica i suvremene umjetničke scene.

Broj uključenih knjižnica te broj i vrste aktivnosti:

Program se odvija u Gradskoj knjižnici, Knjižnici Marije Jurić Zagorke, Knjižnici Vladimira Nazor i Knjižnici Dubec.

Ciljne skupine i provoditelji:

Program je namijenjen mladim umjetnicima i kustosima do 35 godina, korisnicima knjižnica, studentima umjetnosti te široj javnosti zainteresiranoj za suvremenu umjetnost.

Primjer aktivnosti:

1. Mladi grafičari u Gradskoj knjižnici

Program uključuje izložbenu aktivnost promoviranja mladih grafičara u izložbenim vitrinama na 1. katu Gradske knjižnice. Namjera je da se mladim grafičarima, studentima likovnih akademija, visokih umjetničkih škola, kao i škola primijenjenih umjetnosti omogući izlaganje njihovih pojedinačnih ili skupnih radova, s ciljem predstavljanja programa široj javnosti. Izložbene vitrine pružaju mogućnost izlaganja do 6 grafičkih listova A2 formata, 10 grafičkih listova A3 formata ili veći broj grafičkih listova manjeg formata. U 2026. godini, u suradnji s Grafičkim odjelom Akademije likovnih umjetnosti, planirane su tri izložbe.

2. Mladi likovni umjetnici u Knjižnici Marije Jurić Zagorke

Program, koji je djelovao od 2014. do 2021. te je ponovno aktiviran 2024. godine, nudi široj kulturnoj javnosti uvid u suvremeno likovno stvaralaštvo mlađe generacije likovnih umjetnika koji svoju često prvu samostalnu izložbu imaju u Knjižnici Marije Jurić Zagorke. Veliki izlozi prema Tkalčićevoj ulici i Krvavom mostu idealno su mjesto za izlaganje, a atraktivna lokacija pridonosi kulturnoj i turističkoj informiranosti. Uz navedeno, izložbeni program može se seliti i u ostale knjižnice iz mreže KGZ-a, čime knjižnice drugih lokalnih zajednica svojoj publici i korisnicima omogućuju pristup aktualnoj recentnoj umjetnosti, a mladim umjetnicima osiguravaju veću vidljivost na umjetničkoj i književnoj mapi središta grada.

INTERDISCIPLINARNE I NOVE KULTURNE I UMJETNIČKE PRAKSE

1. Umjetnička produkcija

1.5 Produkcija INTERDISCIPLINARNOG rada

Priča o Paromlinu

U 2026. započet će se s produkcijom interaktivnog projekta o Paromlinu namijenjenog prikazivanju u proširenoj stvarnosti koja će se u 2027. godini otvoriti u okviru nove knjižnice na lokaciji Paromlin. U stvaranju imerzivnog iskustva sudjelovat će hrvatski vizualni umjetnici,

umjetnici zvuka i stručnjaci iz drugih disciplina koji će dočarati povijesni i suvremeni Paromlin na interaktivan način. Prostor proširene stvarnosti omogućit će publici svih generacija da doživi sadržaj na nov i nezaboravan način, brišući granicu između gledanja i sudjelovanja.

KNJIŽNIČNA DJELATNOST I KNJIŽEVNI PROGRAMI

Choose an item.

Choose an item.

REDOVNA PROGRAMSKA DJELATNOST

Tijekom 2026. godine, uz već prepoznatljive i novoosmišljene krovne i pojedinačne programe, KGZ će provoditi i niz dodatnih aktivnosti – jednokratnih, povremenih i redovitih, koje se razlikuju po opsegu, tematici, strukturi i broju sudionika. Cilj je potaknuti pozitivan odnos prema knjizi i knjižnici, razvijati interes za čitanje u fizičkom i digitalnom obliku te podupirati jezični i govorni razvoj te čitalačke vještine za sve dobne skupine. Poseban naglasak stavlja se na razvijanje mašte, kreativnosti, sposobnosti promišljanja i izražavanja, kao i na jačanje socijalnih vještina kroz igru, komunikaciju i grupne aktivnosti. Aktivnosti su osmišljene kako bi potaknule korištenje knjižnice i izvan školskih ili poslovnih obveza, promovirale je kao mjesto kvalitetnog provođenja slobodnog vremena te pridonijele razvoju samostalnosti, odgovornosti i društvenih vještina korisnika svih uzrasta. Također, programi su usmjereni na približavanje knjižnice građanima koji je rjeđe ili nikada ne posjećuju, zahvaljujući zanimljivim i pristupačnim sadržajima. U nastavku navodimo primjere planiranih aktivnosti.

Programi za djecu i mlade s naglaskom na promociju besplatnog upisa djece do 15. godine:

- strukturirane igraonice za bebe i roditelje
- strukturirane pričaonice, igraonice i kreativne radionice za djecu predškolske dobi (3 – 6 godina)
- povremene likovne, dramske, lutkarske, znanstvene i tematske radionice
- organizirani posjeti knjižnicama za djecu iz vrtića, osnovnih i srednjih škola
- programi za adolescente: radionice o toleranciji, zanimanjima, filmu i sl., natjecanja, kvizovi, čitateljski izazovi
- promocija čitanja i knjižnične građe na društvenim mrežama, u medijima te u suradnji s partnerskim ustanovama.

Programi podrške formalnom obrazovanju u suradnji s odgojno-obrazovnim institucijama:

- susreti s književnicima
- razgovori o lektiri
- radionice kreativnog pisanja, novinarstva, stripa, jezika, znanosti i dr.
- edukativna predavanja
- podrška u učenju
- terenska nastava.

Programi za odrasle korisnike usmjereni na cjeloživotno obrazovanje i kvalitetno, aktivno i kreativno provođenje slobodnog vremena:

- predavanja

- tematske radionice
- susreti s književnicima i drugim kreativnim pojedincima
- kvizovi i druge društvene aktivnosti.

Izložbeni programi u knjižničnim prostorima:

- tematske i studijske izložbe knjižnične građe (posvećene autorima, obljetnicama, žanrovima, društvenim fenomenima, povijesnim događajima)
- informativno-edukativne izložbe (prikaz teme tekstualnim i vizualnim sadržajima – plakati, multimedija i dr.)
- amaterske izložbe likovnih radova i rukotvorina (radovi djece, učenika, članova lokalne zajednice i drugih amaterskih stvaratelja)
- povremene izložbe profesionalnih vizualnih umjetnika, ilustratora, fotografa, dizajnera, arhitekata.

Sudjelovanje na gradskim manifestacijama i festivalima:

- Cirkobalkana, Noć cirkusa, Festival *Pazi, knjiga!*, Interliber i dr.
- uključivanje u lokalne programe koje organiziraju mjesni odbori i druge ustanove u zajednici.

Partnerstva i suradnje u programima Grada Zagreba i Ministarstva kulture i medija RH:

Natječaji uključuju one na koje se prijavljuju druge ustanove ili organizacije kao nositelji te one na koje se ustanove ne mogu prijaviti kao nositelji programa, ali su dobrodošle kao partneri: *Kultura i umjetnost u zajednici*, programi za mlade umjetnike, programi za razvoj publike, programi za ravnopravnost LGBTIQ+ osoba, interkulturni programi dobrodošlice. Cilj je navedenih programa umrežavanje raznolikim kulturnim i umjetničkim aktivnostima. Takvim suradnjama nastoji se povećati dostupnost sadržaja u gradskim četvrtima Zagreba, potaknuti angažman lokalne zajednice u kulturnom životu te ojačati partnerstva između knjižnica, udruga civilnog društva, umjetničkih organizacija, kulturnih ustanova i drugih lokalnih aktera. Dio aktivnosti nadovezuje se na postojeće suradnje, dok su druge usmjerene na razvoj novih programa i partnerstava.

MEĐUNARODNA I MEĐUGRADSKA SURADNJA

B. MEĐUNARODNA SURADNJA I MOBILNOST

B.0.8 Nastup (POZVANO IZLAGANJE) na međunarodnom SKUPU u inozemstvu

IFLA WLIC 2026 – sudjelovanje djelatnika KGZ-a

Knjižnice grada Zagreba članica su IFLA-e (International Federation of Library Associations and Institutions / Međunarodni savez knjižničarskih društava i ustanova) od 2003. godine, s pravom glasa na izborima i aktivnim sudjelovanjem u radu pojedinih sekcija. U mandatu 2024. – 2028. dvije djelatnice KGZ-a izabrane su u Stalne odbore Sekcije za narodne knjižnice i Sekcije knjižnica velikih gradova. Članstvo obvezuje na sudjelovanje na sastancima i konferencijama na kojima se donose važne odluke, razmjenjuju najnoviji trendovi te izrađuju međunarodne smjernice primjenjive i u hrvatskom kontekstu. Istovremeno, članice Stalnih odbora Sekcija aktivno sudjeluju u izradi smjernica na međunarodnoj razini, koje se onda

primjenjuju i u poslovanju hrvatskih narodnih knjižnica. Na generalnu konferenciju i skupštinu IFLA-e u 2026. godini predviđen je odlazak ravnateljice KGZ-a i još dva djelatnika te se planira predstaviti rad Knjižnica grada Zagreba, posebice projekt izgradnje nove središnje knjižnice na prostoru Paromlina.

MEĐUNARODNA I MEĐUGRADSKA SURADNJA

B. MEĐUNARODNA SURADNJA I MOBILNOST

B.0.8 Nastup (POZVANO IZLAGANJE) na međunarodnom SKUPU u inozemstvu

METLIB 2026 – sudjelovanje djelatnika KGZ-a

Predstavnici KGZ-a sudjeluju u radu Sekcije knjižnica velikih gradova – METLIB (Metropolitan Library Section) pri IFLA-i već više od 50 godina. Sudjelovanje u toj međunarodnoj sekciji izuzetno je važno za ustanovu i Grad Zagreb jer time Knjižnice grada Zagreba izravno sudjeluju u donošenju odluka na međunarodnoj razini o novim smjernicama i istraživanjima. U Hrvatskoj smo jedini predstavnici u toj IFLA-inoj sekciji jer je Zagreb jedini grad s više od 400 000 stanovnika. U svjetlu izgradnje nove središnje knjižnice na prostoru Paromlina odlazak na METLIB-ovu konferenciju mjesto je za lobiranje za nominaciju za priznanje *Public Library of the Year* za 2028. godinu. Sudionici na konferenciji iskoristit će priliku da održe izlaganje o inovativnim praksama u Knjižnicama grada Zagreba.

MEĐUNARODNA I MEĐUGRADSKA SURADNJA

B. MEĐUNARODNA SURADNJA I MOBILNOST

B.0.8 Nastup (POZVANO IZLAGANJE) na međunarodnom SKUPU u inozemstvu

EBLIDA godišnja konferencija 2026 – sudjelovanje djelatnika KGZ-a

EBLIDA (European Bureau of Library, Information and Documentation Associations) je Europski ured knjižničarskih, informacijskih i dokumentacijskih udruženja. Riječ je o neovisnoj krovnoj udruzi koja okuplja više od 120 članova – knjižničarskih udruga i institucija – iz 32 zemlje. Knjižnice grada Zagreba redovito prate rad EBLIDA-e, a predstavnici KGZ-a sudjeluju u radu godišnjih konferencija. Od 2013. godine Knjižnice grada Zagreba članice su EBLIDA-e, s pravom sudjelovanja u radionicama i mogućnostima odlučivanja. Kao i prethodne 2025. godine, predstavnik Knjižnica grada Zagreba na godišnjoj konferenciji održat će izlaganje o inovativnim uslugama koje se implementiraju u rad ustanove, posebno u svjetlu izgradnje nove središnje knjižnice na lokaciji Paromlin.

MEĐUNARODNA I MEĐUGRADSKA SURADNJA

B. MEĐUNARODNA SURADNJA I MOBILNOST

B.0.8 Nastup (POZVANO IZLAGANJE) na međunarodnom SKUPU u inozemstvu

40. kongres IBBY-ja – sudjelovanje predstavnika Hrvatske sekcije IBBY-ja

Na Međunarodnom kongresu IBBY-ja (The International Board on Books for Young People), koji će se 2026. godine održati u Ottawi, u Kanadi, od 6. do 9. kolovoza s temom *Listening to Each Other's Voices*, sudjelovat će predsjednica Hrvatske sekcije IBBY-ja, ravnateljica Knjižnica grada Zagreba, i potpredsjednica, voditeljica Hrvatskog centra za dječju knjigu. Svake druge godine IBBY okuplja predstavnike zemalja članica (2025. godine 85 zemalja članica) na redovnom kongresu, na kojemu se predstavljaju programi i projekti zemalja članica vezani uz produkciju i promociju dječje knjige. Na posebnim, različitim sastancima, radionicama, predavanjima, okruglim stolovima, razgovorima i panel-raspravama susreću se stručnjaci iz područja dječje knjige, napose knjižnice, te razmjenjuju iskustva s područja poticanja i razvoja čitateljskih navika najmlađih. Važan dio programa Kongresa dodjela je diploma Časne lista IBBY-ja autorima iz cijelog svijeta, pa će se 2026. godine dodijeliti i hrvatskim autorima u kategorijama pisca, ilustratora i prevoditelja. Također, na posebnim se izložbama predstavljaju nagrađeni Nagradom Andersen i ALMA-om, u projektu *Silent books*. Za sve navedene nagrade i priznanja Hrvatska sekcija IBBY-ja kandidira hrvatske predstavnike te se na taj način hrvatska dječja knjiga sa svojim autorima promovira diljem svijeta. Zbog svega je toga važno sudjelovanje hrvatskih predstavnika na najvećem svjetskom okupljanju IBBY-ja.

MEĐUNARODNA I MEĐUGRADSKA SURADNJA

B. MEĐUNARODNA SURADNJA I MOBILNOST

B.0.8 Nastup (POZVANO IZLAGANJE) na međunarodnom SKUPU u inozemstvu

Next Library Satellite 2026 – sudjelovanje djelatnika KGZ-a

Konferencija NEXT LIBRARY međunarodno je okupljanje naprednih knjižničarskih stručnjaka, inovatora i donositelja odluka koji pomiču granice i unose promjene koje podržavaju učenje u 21. stoljeću. Svrha je događaja, koji su osmislile danske javne knjižnice Aarhus i koji je prvi put predstavljen 2009., gledati unaprijed i istraživati prirodu javne knjižnice koja se neprestano razvija. Održava se svake dvije godine, a 2026. godine satelitski susret održat će se u Seulu u suradnji s umjetničkom tvrtkom Seeart. Seeart je globalna tvrtka sa sjedištem u Južnoj Koreji, specijalizirana za izvoz mobilnih aplikacija i proizvoda. Poznati su i po svojim inovativnim knjižničnim projektima i Zakladi Seeart, koja podržava inicijative poput *Knjižnice druge šanse* za tinejdžere.

Primjeri svjetske knjižničarske prakse povezani s primjenom novih tehnologija izuzetno su važni za djelatnike Knjižnica grada Zagreba kao predvodnika suvremenih knjižničkih usluga u RH. Također, u svjetlu strateškog projekta izgradnje nove zgrade Gradske knjižnice Paromlin bit će od velike koristi prilikom opremanja nove zgrade, kao i osmišljavanja novih usluga posebice povezanih s digitalnom pismošću i digitalnom inkluzijom. Takav bi susret bio dragocjen za djelatnike Knjižnica grada Zagreba zbog inovativnih ideja koje bi se mogle implementirati i razvijati za građane Zagreba.

MEĐUNARODNA I MEĐUGRADSKA SURADNJA

B. MEĐUNARODNA SURADNJA I MOBILNOST

B.0.1 Pojedinačno GOSTOVANJE u zemljama EUROPE i MEDITERANA

KGZ širi horizonte – Erasmus akreditacija

Knjižnice grada Zagreba od 2022. godine nositelj su Erasmus akreditacije u području obrazovanja odraslih, u okviru koje se provodi projekt *KGZ širi horizonte*. Erasmus akreditacija omogućuje KGZ-u do 2027. godine jednostavniji pristup financijskim sredstvima za jačanje međunarodne suradnje, razmjenu dobre prakse s inozemnim partnerima te unapređenje korisničkog iskustva i vidljivosti ustanove. To je osiguralo ustanovi dodatni razvoj poslovanja i poticaj djelatnicima za inovacije u svakodnevnom radu. Projekt se provodi radi ostvarivanja tri cilja: jačanje informatičke i informacijske pismenosti, digitalna inkluzija te jačanje promotivnih aktivnosti. U 2026. godini planirana je mobilnost 20 djelatnika te 8 korisnika KGZ-ovih programa koji se odnose na obrazovanje odraslih.

MEĐUNARODNA I MEĐUGRADSKA SURADNJA

B. MEĐUNARODNA SURADNJA I MOBILNOST

B.0.1 Pojedinačno GOSTOVANJE u zemljama EUROPE i MEDITERANA

Suradnja s europskim i regionalnim knjižnicama

Knjižnice grada Zagreba dodatno žele ojačati svoju međunarodnu i regionalnu poziciju potpisivanjem ugovora o suradnji s više europskih i regionalnih knjižnica. U 2026. godini planira se nastavak i intenziviranje suradnje s Krakovom, Budimpeštom, Beogradom i Ljubljanom te uspostava suradnje s knjižnicom u Beču, ali i drugim gradovima – Barceloni, Helsinkiju, Oslu, Stuttgartu. Suradnja i mobilnosti sa spomenutim knjižnicama temelje se na strateškom povezivanju s regionalno i europski relevantnim institucijama koje dijele slične izazove, vizije i razvojne ciljeve. Sve navedene knjižnice prepoznate su kao predvodnice u implementaciji suvremenih knjižničnih usluga, digitalne transformacije, rada s korisnicima i razvoja kulturnih i obrazovnih programa. Mobilnosti omogućuju prijenos znanja i dobrih praksi, jačanje profesionalnih kompetencija te razvoj zajedničkih projekata koji doprinose većoj vidljivosti knjižnica i njihovoj ulozi u društvenom razvoju. Poseban naglasak stavlja se na teme uključivosti, održivosti, digitalizacije i inovativnih prostora za korisnike, što su ključni prioriteti i u razvoju nove središnje knjižnice u Zagrebu.

MEĐUNARODNA I MEĐUGRADSKA SURADNJA

Choose an item.

Choose an item.

REDOVNA MEĐUNARODNA I MEĐUGRADSKA DJELATNOST

S ciljem ispunjavanja obveza sudjelovanja u međunarodnim knjižničarskim udruženjima, ali i predstavljanja Knjižnica grada Zagreba kao relevantnog sudionika u globalnim knjižničarskim kretanjima, niz aktivnosti bit će provedeno kroz redovnu djelatnost ustanove. To uključuje sudjelovanje na sastancima IFLA-inih sekcija u čijem radu sudjeluju djelatnici KGZ-a, praćenje festivala i konferencija koji omogućuju prijenos znanja i dobrih praksi, obilazak relevantnih sajmova knjiga radi uvida u najnoviju svjetsku izdavačku produkciju, praćenje trendova čitanja i čitalačkih kompetencija te obilazke knjižnica i sličnih ustanova radi uspostave suradnje i razvoja zajedničkih projekata koji doprinose većoj vidljivosti KGZ-a u međunarodnom okruženju.

Primjer aktivnosti:

1. Predstavnicu u Sekciji za narodne knjižnice IFLA-e sudjelovat će na sastanku u Istanbulu.
2. Djelatnici KGZ-a sudjelovat će na 63. sajmu dječje knjige u Bologni, najvećem i najstarijem sajmu posvećenom dječjoj knjizi na svijetu, na kojemu se predstavljaju knjige, ilustracije te novi trendovi i dostignuća u izdavaštvu za djecu i mlade. Na Sajmu se također predstavljaju kandidati i proglašavaju dobitnici Andersenove nagrade, nagrade ALMA te autori odabrani za Časnu listu IBBY-ja. Za sve navedeno Hrvatska sekcija IBBY-ja – Hrvatski centar za dječju knjigu pri KGZ-u, kandidira hrvatske autore te je aktivno uključena u pripremu nastupa hrvatskih nakladnika na Sajmu. Sve viđeno na Sajmu dječje knjige u Bologni kasnije se primjenjuje u praksi, u knjižnici, u svakodnevnom radu, u promišljanju dječje knjige i u radu s korisnicima i hrvatskim autorima dječje knjige.

Uz međunarodnu suradnju, i nadalje će se osobita pozornost posvećivati razvoju međugradske suradnje, posebice s knjižnicama gradova poput Rijeke, Splita, Karlovca, Šibenika, Vinkovaca, Požege, Virovitice, Slavonskog Broda, Zadra, Pule, Solina i drugih. Suradnja se zasniva na razmjeni dobre prakse, edukaciji korištenja knjižničnog sustava ZaKi, programskim aktivnostima i dijeljenju iskustava i zajedničkih izazova.

KOMUNIKACIJA S JAVNOŠĆU I MARKETING

Komunikacijska strategija

Ukratko predstaviti komunikacijsku strategiju – osnovne postulate, ciljeve, načine postizanja i mjerenja.

Knjižnice grada Zagreba provode višerazinsku komunikaciju usmjerenu prema različitim ciljnim skupinama – korisnicima, građanima, partnerima, djelatnicima, donositeljima odluka i stručnoj javnosti, i to za mrežu u cjelini kao i za lokalne inicijative pojedinačnih knjižnica. U 2026. godini komunikacijski fokus bit će na jačanju vidljivosti strateških projekata i promjeni percepcije ustanove proaktivnom medijskom prisutnošću. Posebice će se staviti naglasak na ispunjavanje obveza vezanih uz dodjelu bespovratnih sredstava Europske unije u okviru Integriranog teritorijalnog programa (ITU) za projekt Gradska knjižnica grada Zagreba i društveno-kulturni centar na lokaciji Paromlin, čime se osigurava transparentnost, pravovremeno informiranje javnosti te dostupnost svih relevantnih podataka o tijeku izgradnje, planiranim sadržajima i uslugama, kao i važnosti projekta. Ključni komunikacijski ciljevi u 2026 godini:

1. Pojačana komunikacijska i medijska kampanja te provedba promotivnih aktivnosti vezanih uz novu središnju knjižnicu i društveno-kulturni centra Paromlin, usmjerena na različite ciljne skupine; uključuje osmišljavanje i provedbu komunikacijskih aktivnosti: izrada promotivnih materijala, oglašavanje, osiguranje prisutnosti u tradicionalnim i digitalnim medijima, organizaciju promotivnih i kulturnih događanja te druge aktivnosti.
2. Promocija strateških projekata KGZ-a: pojačana vidljivost strateških projekata na razini ustanove, uključujući prepoznatljive programe kao što su Najčitatelj KGZ-a, Noć knjige, Dan KGZ-a, Mjesec hrvatske knjige, s posebnim naglaskom na nove tematske programe, što je u 2026. godini program *SviMi*, posvećen temi migracija; kontinuirana upotreba PR alata: medijske objave, konferencije za novinare, promotivni materijali i javni događaji usmjereni na jačanje prepoznatljivosti i utjecaja programa KGZ-a u javnosti.
3. Promjena medijske slike KGZ-a u javnosti: planiranje strateškog rebrendiranja ustanove u skladu s novom strategijom za razdoblje 2026. – 2030.; promjena vizualnog identiteta ustanove i sve prateće aktivnosti; početak izrade nove mrežne stranice; jačanje prisutnosti u digitalnim i tradicionalnim medijima s ciljem isticanja KGZ-a kao suvremenog i relevantnog centra kulture i kvalitetnog provođenja slobodnog vremena otvorenog svim stanovnicima grada i šire okolice.
4. Diseminacija Erasmus+ aktivnosti: širenje suradnje s europskim knjižnicama u cilju jačanja međunarodnog ugleda ustanove te osnaživanje podrške izgradnji velike nove središnje knjižnice; vidljivost europskih mobilnosti i suradnji na mrežnim stranicama, društvenim mrežama, *newsletterima*, stručnim časopisima i događanjima; naglašavanje doprinosa Erasmus+ programa profesionalnom razvoju djelatnika i internacionalizaciji KGZ-a; uključivanje rezultata mobilnosti u komunikaciju o modernizaciji i razvoju usluga KGZ-a.
5. Promotivne aktivnosti knjižnica u mreži: samostalne i lokalno prilagođene aktivnosti svake knjižnice u mreži (promocije, radionice, izložbe, suradnje s lokalnom zajednicom); usklađivanje lokalnih kampanja s vizualnim i komunikacijskim standardima ustanove; poticanje vidljivosti aktivnosti na digitalnim kanalima (društvene mreže, mrežne stranice, online publikacije).

Jasni pokazatelji uspješnosti svih navedenih aktivnosti trebali bi se očitovati u povećanju udjela članova Knjižnica grada Zagreba s 20 % u 2024. godini na najmanje 21 % u 2026. godini, kao i u porastu broja korisnika *online* usluga – barem do 30 000 registriranih adresa e-pošte (do sredine 2024. godine u aplikaciji eZaKi bile su registrirane 26 622 adrese e-pošte, što je dvostruko više u odnosu na broj registracija putem *online* kataloga). Očekuje se povećanje broja pratitelja na društvenim mrežama za najmanje 10 %, kao i porast medijskih objava, pregleda sadržaja na YouTube kanalu KGZ-a te ostalih statističkih pokazatelja koji se redovito prikupljaju i analiziraju u godišnjim izvješćima ustanove.

Promocija i komunikacija na društvenim mrežama

Ukratko predstaviti plan promocije i komunikacije na društvenim mrežama (koje društvene mreže, učestalost objava, u kojim slučajevima se planiraju koristiti plaćeni oglasi i slično).

Knjižnice grada Zagreba kontinuirano rade na promociji ustanove na društvenim mrežama. Trenutačno to obuhvaća 21 službenu Facebook stranicu knjižnica, 7 Facebook stranica projekata i galerija u sastavu KGZ-a te nacionalne manifestacije Mjesec hrvatske knjige, 5 Instagram profila (Knjižnice grada Zagreba, Knjižnica Božidara Adžije, Književni petak, Bibliobusna služba, Galerija VN) i 2 YouTube kanala (Knjižnice grada Zagreba i BookTube kanal nacionalne manifestacije Mjesec hrvatske knjige). Strategiju prisutnosti na društvenim mrežama osmišljava uredništvo sastavljeno od osam djelatnika iz različitih knjižnica. Osim toga, uredništvo je zaduženo za svakodnevnu savjetodavnu pomoć administratorima stranica, tehničku podršku, otvaranje novih stranica, sustavno obavještanje o novostima u načinu poslovanja KGZ-a, odgovaranje na upite, organizaciju i provođenje edukacija administratora, praćenje rada stranica te davanje smjernica za poboljšanje njihova rada. Sve knjižnice koje imaju vlastite Facebook stranice i Instagram profile, a koje su dio mreže stranica i profila KGZ-a, rade prema istim pravilima i uputama te prema unaprijed izrađenim godišnjim planovima. Broj pratitelja stranica Knjižnica grada Zagreba na društvenim mrežama kontinuirano raste: trenutačno 48 589 pratitelja Facebook stranica, 3 137 pratitelja Instagram profila te 3 579 pretplatnika YouTube kanala. Administratori stranica društvenih mreža KGZ-a kreirali su tijekom prvog polugodišta 2025. godine ukupno 3 188 objava i priča na Facebooku i Instagramu te 56 videozapisa na YouTubeu. Prosječno su kreirali 18 objava dnevno i 1 novu video objavu svaki treći dan i takva dinamika objava planirana je i u 2026. godini. Objavama na društvenim mrežama trenutačno administrira ukupno 55 djelatnika. Knjižnice grada Zagreba do sada nisu koristile plaćene oglase na društvenim mrežama, ali u 2026. godini će iskoristiti plaćene oglase na društvenim mrežama, ponajprije kako bi promovirali novu središnju knjižnicu u Paromlinu i prioritetne godišnje programe.

Oglašavanje u medijima

Ukratko predstaviti plan oglašavanja u medijima (koji mediji – vrste, u kojim slučajevima odnosno za kakve programe).

Knjižnice grada Zagreba u dosadašnjoj komunikaciji nisu koristile alate plaćenog oglašavanja u elektroničkim medijima. S ciljem snažnijeg dopiranja do šire javnosti i jačanja prepoznatljivosti projekta nove središnje knjižnice u Paromlinu, planira se dio sredstava usmjeriti na oglašavanje na televiziji, radiju, digitalnim platformama i društvenim mrežama. Predviđena

kampanja bit će kratka, ali intenzivna promotivna aktivnost usmjerena na povećanje vidljivosti projekta, približavanje njegova značaja građanima te poticanje njihove aktivne uključenosti u događanja koja će služiti kao uvod u korištenje budućeg prostora knjižnice. Oglašivačke aktivnosti bit će povezane s ključnim javnim događanjima koja će tijekom 2026. godine pratiti i najavljivati otvorenje Paromlina.

Vanjsko oglašavanje

Ukratko predstaviti plan vanjskog (outdoor) oglašavanja (vrste outdoora, područja, u kojim slučajevima odnosno za kakve programe).

Plakati, letci i ostali oblici vanjskog oglašavanja koristit će se povremeno, sukladno komunikacijskom planu dogovorenom s agencijom za odnose s javnošću. Ti materijali bit će usmjereni na vidljivost ključnih poruka kampanje u fizičkom prostoru, posebno u razdobljima intenzivnijih promotivnih aktivnosti ili važnih događanja povezanih s projektom.

Rad s medijima

Ukratko predstaviti plan rada s medijima (načini, učestalost, u kojim slučajevima odnosno za kakve programe).

Knjižnice grada Zagreba godišnje organiziraju dvije do tri konferencije za medije koje se odnose na veća događanja ili uvođenje novih usluga. Mediji se redovito informiraju službenim objavama, a razvijena je i kontinuirana suradnja s novinarima koji prate rad knjižnica, bilo putem poziva na događanja, bilo praćenjem sadržaja na mrežnim stranicama u stvarnom vremenu. Djelatnici knjižnica redovito sudjeluju u televizijskim i radijskim emisijama, intervjuima i javljanjima uživo, čime se osigurava vidljivost i prisutnost knjižnica u javnom prostoru. Takva će se suradnja dodatno intenzivirati u 2026. godini s kampanjom preseljenja u novu zgradu Gradske knjižnice Paromlin te kampanjom promjene percepcije narodnih knjižnica u javnosti.

Drugi oblici komunikacije s javnošću

Navesti i ukratko predstaviti druge načine obavještanja i komunikacije s javnošću (npr. izravni marketing kao što su e-newsletteri, suradnje sa školama i poduzećima), gerilski marketing i druge metode.

Knjižnice grada Zagreba dodatno jačaju svoju publiku suradnjom s različitim partnerskim ustanovama – muzejima, centrima za kulturu, nezavisnim udrugama, školama, vrtićima i fakultetima. Cijeli niz programa u knjižnicama odvija se u suradnji s lokalnim partnerima, što je osobito vidljivo u provedbi projekata koji su dobili potporu na natječaju *Kultura i umjetnost u zajednici*.

U nastojanjima da prošire svoju publiku i broj članova Knjižnice grada Zagreba već nekoliko godina imaju uspostavljenu dobru suradnju s više zagrebačkih kazališta: Zagrebačkim kazalištem mladih, Gradskim satiričkim kazalištem *Kerempuh*, Zagrebačkim gradskim kazalištem *Komedija*, Teatrom Rugantino i Gradskim kazalištem *Žar ptica*. Članovi KGZ-a imaju mogućnost kupiti povoljnije ulaznice za kazališne predstave, čime se širi kazališna

publika, ali i daje dodatna vrijednost KGZ-ovoj članskoj iskaznici. Time se radi na razvoju nove publike za obje ustanove.

S ciljem povećanja broja korisnika i širenja publike Knjižnice grada Zagreba razvijaju svoje usluge ne samo u prostoru knjižnice već i na više različitih *online* platformi, što je omogućilo stvaranje novog korisnika, tzv. *online* korisnika. Naime, već i prije pandemijskih godina KGZ je mnoge svoje aktivnosti (tribine, predstavljanja knjiga, koncerte) objavljivao na svojem kanalu na YouTubeu. Tako se uz publiku uživo počela stvarati nova *online* publika. U doba pandemije takav način komunikacije s publikom dodatno je unaprijeđen prijenosima uživo. Knjižnice grada Zagreba svake godine imaju povećanje pretplatnika na YouTube kanalu. Zaključno s 30. lipnjem 2025. kanal ima 3 452 pretplatnika, što je povećanje od 287 pretplatnika u odnosu na prošlu godinu. Videozapisi i *streamovi* tijekom prvog polugodišta 2025. godine ostvarili su 77 694 pregleda. U istom razdoblju objavljeno je 56 novih videozapisa, što potvrđuje kontinuirano praćenje aktivnosti Knjižnica grada Zagreba i paralelnu publiku u digitalnom okruženju.

Iako pojedine knjižnice oglašavaju svoje aktivnosti putem *newslettera*, u 2026. godini planira se pristupiti sustavnom obavještanju zainteresiranih građana na taj način.

U svrhu jačanja vidljivosti novih projekata Knjižnica grada Zagreba planira se suradnja s poznatim osobama iz javnog života: kulturnim djelatnicima, umjetnicima, *influencerima*, akademikima i drugim uglednim pojedincima. Također, u 2026. će se početi uspostavljati mreža ambasadora dobre volje po kvartovima, koji će djelovati kao lokalni promotori knjižnice i njenih programa, potičući aktivno sudjelovanje zajednice i šireći pozitivne poruke na lokalnoj razini.

Politika formiranja cijena programa

Objasniti temelje i principe formiranja cijena ulaznica i drugih naplaćivanja programa. Navesti planirane cijene te vrste i iznose popusta i besplatnih ulaznica. Navesti koje vrste programa se ne naplaćuju.

Knjižnice grada Zagreba, najveća mreža narodnih knjižnica u Hrvatskoj, svojim poslovanjem kontinuirano prate suvremene društvene tokove i potrebe svojih članova i korisnika. Pokazatelj kvalitetnog i uspješnog rada su statistički pokazatelji koji svjedoče da je svake godine sve veći broj stanovnika Zagreba učlanjen u KGZ, ali i brojne aktivnosti, koje su za sve korisnike besplatne, te djelatnici koji neumorno rade na poticanju čitanja. Knjižnice grada Zagreba već dugi niz godina nisu mijenjale cijenu godišnje članarine korištenja knjižničnih usluga, koja iznosi 7 eura. Uz podršku osnivača, Grada Zagreba, besplatno članstvo omogućeno je djeci do konca kalendarske godine u kojoj navršavaju 15 godina. Ovaj je projekt ključan za poticanje rane pismenosti i stvaranje generacija budućih aktivnih građana. Besplatno članstvo imaju i osobe s invaliditetom, osobe s posebnim potrebama, hrvatski ratni vojni invalidi Domovinskog rata te primatelji socijalne pomoći uz predočenje odgovarajućeg dokumenta (članske iskaznice registriranih udruga, potvrde nadležnih ustanova ili medicinske dokumentacije). U 2026. godini besplatno članstvo planira se proširiti i na migrante, koji će također dokumentom potvrđivati svoj status. Ova mjera bit će uvedena i zato što će upravo ovoj skupini građana u 2026. godini biti posvećen niz programskih aktivnosti u okviru programske godine posvećene temi migracija.

UPRAVLJANJE IMOVINOM I PROSTORIMA U KORIŠTENJU

Nekretnine u posjedu

Potrebno je navesti ukupan broj nekretnina u posjedu koje koristi ustanova te specificirati koliko je nekretnina u vlasništvu ustanove, koliko u vlasništvu Grada Zagreba, koliko u zakupu od Republike Hrvatske, koliko u zakupu od drugih subjekata te koliko nekretnina ima neriješene imovinsko-pravne odnose, potencijalne rizike i plan aktivnosti na održavanju nekretnina u programskoj godini.

Navesti moguće potrebe za dodatnim prostorom, svrhu i poduzete radnje, kao i moguća (realna) postupanja ustanove kako bi se osigurali odgovarajući objekti u programskoj godini.

Knjižnice grada Zagreba (KGZ) koriste ukupno 59 prostora, od kojih 3 obuhvaćaju parkirna mjesta (3 parkirna mjesta u garaži stambeno-poslovne zgrade u Šubićevoj 40, 1 parkirno mjesto u Importanne Centru te 1 parkirno mjesto za bibliobus u prostoru tvornice Končar).

24 prostora koje koristi KGZ u vlasništvu su Grada Zagreba; za njih 16 potpisan je ugovor o korištenju bez naknade, 7 prostora KGZ koristi bez ugovora o korištenju, a 1 prostor na temelju ugovora o zakupu.

10 prostora koje koristi KGZ u vlasništvu su Republike Hrvatske i za njih nije potpisan ugovor. Za sve prostore u vlasništvu RH, KGZ od 1. siječnja 2025. plaća naknadu za korištenje. Za razdoblje od 2019. do 2024. za korištenje nekih prostora postoji nepodmireno dugovanje s obzirom na to da u tom razdoblju RH nije ispostavljala račune za korištenje nekretnina KGZ-u. Nepodmireno dugovanje u iznosu od cca. 330.000 eura, uključujući kamate do svibnja 2025. godine, predmet je pregovora između Grada Zagreba i Ministarstva prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine.

9 prostora KGZ koristi na temelju ugovora o zakupu s fizičkim ili pravnim osobama ili predstavnicima suvlasnika u stambenim zgradama.

4 prostora su u vlasništvu KGZ-a.

Za 9 prostora koje koristi KGZ još je u tijeku reguliranje imovinsko-pravnih odnosa s obzirom na to da se podaci u javnim knjigama ne poklapaju sa stvarnim stanjem ili s dokumentacijom kojom raspolaže knjižnica.

Tablica nekretnina u prilogu.

Muzejska građa

Potrebno navesti:

- broj muzejskih predmeta upisanih u Inventarnu knjigu muzejskih predmeta
 - broj muzejskih zbirki
 - podatke o zadnje obavljenoj reviziji muzejske građe/zbirki te plan sljedeće revizije
-

Ovdje upišite tekst

Plan otkupa i nabave muzejske građe

Izložiti politiku otkupa i plana otkupa muzejske građe.

TEKUĆE I INVESTICIJSKO ODRŽAVANJE TE KAPITALNI PROJEKTI

U tablici u privitku posebno obraditi tekuće održavanje, investicijsko održavanje nekretnina, investicijsko održavanje opreme te kapitalne projekte. Za svaku nabavu koju se planira provesti u godini programa potrebno je odrediti prioritet 1, 2 ili ostalo.

U tablici naznačiti investicijske projekte sukladno Uredbi o načinu ocjene i postupku odobravanja investicijskih projekata. Za svaki investicijski projekt navesti sve nabave koje je potrebno provesti sa svojim procijenjenim vrijednostima, neovisno jesu li već provedene ili ih treba provesti u narednom financijskom razdoblju. U obrazloženjima potrebe navesti razlog za realizaciju investicijskog projekta, a za svaku nabavu po pojedinom investicijskom projektu koja se ne provodi u godini za koju se radi program, navesti planiranu godinu provedbe.

Za sve nabave koje se planiraju realizirati i u 2027. i 2028. unijeti planirane iznose za te godine s izvora 1.1.2.

U Projektnom timu za pripremu i provedbu projekta *Gradska knjižnica grada Zagreba i društveno-kulturni centar* na lokaciji Paromlin predvođenom zamjenikom gradonačelnika Grada Zagreba, dr. sc. Lukom Korlaetom, aktivno sudjeluje ravnateljica Knjižnica grada Zagreba, dr. sc. Sunčica Ostoić. Projekt uključuje gradnju objekta namijenjenog javnosti za obavljanje raznih kulturnih djelatnosti te za rad Gradske knjižnice Knjižnica grada Zagreba. U zgradi će biti smještena vrijedna knjižnična građa koja je trenutačno pohranjena u neodgovarajućim uvjetima, a tom bogatom fondu knjiga, audiozapisa, periodike i druge građe svi stanovnici Grada Zagreba imat će slobodan pristup. Poseban naglasak bit će na programima za djecu i mlade, u okviru kojih će se, uz knjižnične usluge, provoditi i raznovrsni kulturno-obrazovni, informativni i drugi sadržaji. U prostoru će biti i središte Bibliobusne službe Knjižnica grada Zagreba, kojom se pružaju usluge posudbe knjiga i druge prateće usluge stanovnicima u udaljenijim područjima Grada Zagreba i Zagrebačke županije.

Također, zaključkom gradonačelnika osnovan je i imenovan Projektni tim za operativno upravljanje projektom *Gradska knjižnica grada Zagreba i društveno-kulturni centar na lokaciji Paromlin*. Timom upravlja voditelj projekta Matej Horvat iz Razvojne agencije Zagreb za koordinaciju i poticanje regionalnog razvoja koji saziva sastanke i upravlja aktivnostima tima. U njemu aktivno sudjeluju djelatnice Knjižnica grada Zagreba, predstavnice projektnog partnera: Maja Bodiš, zadužena za podršku u području programa korištenja, upravljanja i planiranja stručnih i financijskih resursa poslovanja i usluga za korisnike u prostorima pod upravljanjem KGZ-a u Paromlinu te dostavu informacija i sve potrebne dokumentacije relevantne za provedbu projekta i izvještavanje nadležnih tijela, te Janja Maras, zadužena za podršku u pripremi i provedbi aktivnosti vidljivosti i promocije projekta u nadležnosti KGZ-a te dostavu informacija i sve potrebne dokumentacije relevantne za provedbu projekta izvještavanje nadležnih tijela. Taj projektni tim prati provedbu projekta, planiranje, koordinaciju i praćenje izvršenja i napretka provedbe projektnih aktivnosti, dinamičkih i financijskih aspekata projekta, te vodi računa da se sve projektne aktivnosti provode u skladu s Ugovorom o dodjeli bespovratnih sredstava EU.

U 2026. godini planira se provedba sljedećih prioritetnih investicija:

1. Nabava bibliokombija koja je bila planirana u godišnjem planu za 2025. godinu, zbog trajanja postupka javne nabave i ugovorenih rokova isporuke realizacija, uslijedit će u 2026. godini.
2. Radovi na sanaciji krova Gradske knjižnice koji su započeli su 2025. godine, nastavit će se tijekom 2026. zbog njihove zahtjevnosti te ovisnosti o vremenskim uvjetima (kiši, snijegu i niskim temperaturama).
3. U Knjižnici Tina Ujevića bit će provedena ugradnja vertikalno podizne platforme (lifta) prema glavnom izvedbenom projektu i troškovniku Studio A d.o.o., s ciljem omogućavanja pristupa prvom katu knjižnice osobama s invaliditetom, osobama smanjene pokretljivosti te roditeljima s dječjim kolicima.
4. Zbog učestalih poteškoća u funkcioniranju zgrade u kojoj se nalazi Knjižnica Jelkovec, navedenih u dokumentu *Podloga za projektni zadatak za rekonstrukciju i energetska obnovu zgrade Knjižnica Jelkovec*, koji su Knjižnice grada Zagreba dostavile nadležnom uredu 2. lipnja 2025. godine (među ostalim, problemi sa sustavima grijanja, ventilacije i hlađenja, neadekvatna hidroizolacija, pročelje zgrade koje predstavlja sigurnosnu ugrozu i sl.), nužno je pristupiti sveobuhvatnoj rekonstrukciji i energetska obnovi predmetnog objekta. Trenutačno stanje zgrade ne udovoljava važećim standardima za rad javne ustanove, a visoki troškovi redovitog održavanja predstavljaju značajan proračunski teret. Planirana obnova omogućila bi osiguranje sigurnog i funkcionalnog prostora, povećanje energetske učinkovitosti, smanjenje potrošnje energije te dugoročne financijske uštede. Time bi se ujedno unaprijedili radni uvjeti za djelatnike, kvaliteta usluga za korisnike te opća dostupnost i sigurnost prostora za sve građane.
5. U svrhu obnove voznog parka bibliobusne službe i povećanja broja stajališta potrebna je nabava novog bibliobusa. Bibliobusna služba Knjižnica grada Zagreba osnovana je 1976. godine i djeluje na području Grada Zagreba i Zagrebačke županije. Od 2022. godine, zbog isluženosti, jedno je vozilo povučeno iz upotrebe, što je dovelo do ukidanja ukupno 30 stajališta (20 u Zagrebu i 10 u Zagrebačkoj županiji). Time je smanjena dostupnost knjižničnih usluga, osobito u područjima koja uopće nisu pokrivena — gradske četvrti Podsljeme (18.974 stanovnika) i Brezovica (12.046 stanovnika) te 21 općina Zagrebačke županije. Trenutačno jedan preostali bibliobus opslužuje oko 4000 korisnika na 48 stajališta. Vozilo, staro 14 godina, prešlo je oko 250.000 kilometara, nema garažu, zahtijeva sve češće i skuplje popravke te se procjenjuje da će biti u funkciji najviše još pet godina. Nabava novog bibliobusa realizirat će se ako budu odobrena sredstva na pozivu *Čitanjem do uključivog društva*, u okviru programa *Učinkoviti ljudski potencijali 2021. – 2027.* Europskog socijalnog fonda Plus (ESF+), a planirano trajanje projekta je 36 mjeseci.

Tekuće održavanje nekretnina i opreme

Taksativno navesti planirane aktivnosti održavanja, redovnog atestiranja i servisiranja, prilagodbe u odnosu na pojedine ciljane skupine i slično u tablici u prilogu.

Od izuzetne je važnosti kontinuirano i značajno ulaganje u tekuće investicijsko održavanje prostora Knjižnica grada Zagreba radi osiguravanja primjerenih uvjeta rada i boravljenja u prostorima knjižnica te uklanjanja bilo kakve mogućnosti ugroze za djelatnike i korisnike knjižnica.

1. Redovna atestiranja i servisiranja sigurnosne opreme
 - ispitivanje i servis sustava za dojavu i gašenje požara
 - ispitivanje unutarnje hidrantske mreže
 - ispitivanje dizala za osobe
 - ispitivanje sigurnosne rasvjete i tipkala za isključenje napona
 - ispitivanje nepropusnosti plinske instalacije
 - ispitivanje dimnjaka
 - ispitivanje el. instalacije
 - ispitivanje radnog okoliša
 - servis vatrogasnih aparata
2. Servisiranje i održavanje postojećih klimatizacijskih sustava te zamjena dotrajalih
3. Servisi i popravci na sustavu grijanja i tople vode
4. Popravci i manji zahvati na elektroinstalacijama
5. Zamjena i održavanje protupožarnih sustava i sigurnosne opreme
6. Popravci i manji zahvati na klimama i ventilokonvektorima
7. Popravci i zamjena dotrajalih vrata, prozora i brava
8. Održavanje i popravak sanitarnih čvorova
9. Obnova ili postavljanje sustava za zaštitu od sunca
10. Usluge tehničkog održavanja informacijskog sustava
11. Ugradnja novih alarmnih sustava
12. Nabava novih knjiga

Kapitalni projekti

Investicijsko održavanje nekretnina i opreme

Navesti i opisati planirana ulaganja te obrazložiti potrebu za njima te eventualne rizike. Odnosi se na ulaganja (primjerice popravak krova ili zamjena sustava grijanja). Razvrstati prema prioritetima 1, 2, ostalo s projekcijama iz izvora 1.1.2 za 2027. i 2028.

Naziv Investicije

Obrazloženje i opis svrhe i obuhvata investicije

Navesti vrstu (grupu) opreme, obrazložiti potrebu i eventualne rizike, ukratko opisati karakteristike/specifikacije, količinu i svrhu korištenja opreme. Razvrstati prema prioritetima 1, 2, ostalo s projekcijama iz izvora 1.1.2 za 2027. i 2028.

Vrsta/grupa opreme

Informatička oprema i programi:

Mreža Knjižnica grada Zagreba, koja djeluje na 42 lokacije, svakodnevno pruža usluge velikom broju korisnika svih dobnih skupina. Međutim, velik dio postojeće informatičke opreme i softverskih rješenja zastario je te više ne udovoljava suvremenim korisničkim potrebama ni stručnim standardima knjižnične djelatnosti. Stoga je nužna sustavna obnova informatičke infrastrukture kako bi se osigurala učinkovitost rada, unaprijedila kvaliteta usluga i omogućilo korištenje novih digitalnih sadržaja.

Planira se nabava sljedeće opreme:

- stolna računala
- monitori
- mrežni uređaji
- mrežni uređaj za pohranu podataka (NAS)
- diskovi za pohranu podataka
- barkod čitači
- pisači u boji
- pisači za ispis naljepnica
- uređaj za samozaduživanje
- radne stanice za samoposudbu
- softverska rješenja.

Ova ulaganja ključna su za modernizaciju rada, podršku digitalnim uslugama i osiguranje stabilne i sigurne mrežne infrastrukture u svim knjižnicama u mreži.

Oprema za održavanje i zaštitu:

1. Zamjena rashladnog uređaja (čilera) – Knjižnica Augusta Cesarca, Šubićeva 40/2
Postojeći rashladni uređaj u Knjižnici Augusta Cesarca nalazi se u izrazito lošem tehničkom stanju i više ne osigurava pouzdano i kontinuirano hlađenje prostora. Prema procjeni ovlaštene tvrtke koja dugi niz godina održava sustav, uređaj je pri kraju svog radnog vijeka te se očekuje njegov skori potpuni prestanak rada. Dosadašnji kvarovi i intervencije pokazuju kako su daljnji popravci tehnički i financijski neopravdani. Zamjena uređaja nužna je kako bi se osigurali primjereni uvjeti za rad i boravak korisnika, osobito u ljetnim mjesecima.

2. Zamjena rashladnog uređaja (čilera) i ventilokonvektora – Knjižnica Bogdana Ogrizovića
Postojeći rashladni uređaj i ventilokonvektori stari su više od 20 godina, nalaze se u izrazito lošem tehničkom stanju i više ne osiguravaju pouzdano i kontinuirano hlađenje prostora. Dosadašnji kvarovi i intervencije pokazuju kako su daljnji popravci tehnički i financijski neopravdani. Zamjena uređaja nužna je kako bi se osigurali primjereni uvjeti za rad i boravak korisnika, osobito u ljetnim mjesecima.

3. Zamjena i ugradnja novih klimatizacijskih uređaja

Na više lokacija u mreži knjižnica postojeći klimatizacijski uređaji su dotrajali, energetski neučinkoviti i skloniji kvarovima. Njihova istrošenost dovodi do čestih zastoja u radu, što

izravno negativno utječe na uvjete rada zaposlenika i ugodnost boravka korisnika, osobito tijekom sve češćih toplinskih valova. Osim funkcionalnih problema, stari uređaji mogu predstavljati i zdravstveni rizik zbog loše kvalitete filtracije, nakupljanja prašine i mogućeg razvoja plijesni. Uzimajući u obzir sve veću ulogu knjižnica kao prostora za dulji boravak – učenje, rad i sudjelovanje u programima – ulaganje u sustave klimatizacije predstavlja ključan preduvjet za osiguravanje kvalitete usluge i zaštitu zdravlja korisnika i djelatnika.

4. Ugradnja novih kondenzacijskih bojlera

Na tri lokacije – Knjižnica Podsused, Knjižnica Božidara Adžije i Knjižnica Vrapče – još se uvijek koriste stari atmosferski bojleri koji ne udovoljavaju suvremenim standardima sigurnosti, energetske učinkovitosti i zaštite okoliša. Ovi zastarjeli sustavi često se kvare, teško održavaju i imaju visoku potrošnju plina. Zamjenom postojećih bojlera kondenzacijskim uređajima dobivaju se pouzdaniji i sigurniji sustavi grijanja sanitarne vode, koji sadrže napredne sigurnosne mehanizme i u skladu su s važećim zakonskim propisima. Uklanjanje starih bojlera znatno smanjuje rizik od tehničkih incidenata, uključujući curenje plina, eksplozije i zagađenje zraka.

Opremanje

Obrazložiti plan aktivnosti s ključnim aktivnostima u godini, obuhvat investicije itd. samo za kapitalna ulaganja koje izravno provodi ustanova (ne Grad).

Potrebno je u tablici u pravitku prikazati aktivnosti u proračunskoj godini s projekcijama za 2027. i 2028.

Ovdje upišite tekst

Cjelovita i energetska obnova

Obrazložiti plan aktivnosti s ključnim aktivnostima u godini, obuhvat investicije itd. samo za kapitalna ulaganja koje izravno provodi ustanova (ne Grad).

Potrebno je u tablici u pravitku prikazati aktivnosti u proračunskoj godini s projekcijama za 2027. i 2028.

UPRAVLJANJE LJUDSKIM POTENCIJALIMA

Plan zapošljavanja u godini Programa

Kratko obrazložiti podatke iskazane u tablici u prilogu.

Knjižnice grada Zagreba do kraja 2025. planiraju zaposliti još ukupno 26 djelatnika:

- zamjene za 3 djelatnika koji su otišli u mirovinu prije 1. 7. 2025. (natječaji u tijeku)
- zamjene za 13 djelatnika koji odlaze u mirovinu od 1. 7. 2025. do 31. 12. 2025.
- zamjena za 1 upražnjeno radno mjesto – VSS, knjižničar / viši knjižničar / knjižničarski savjetnik (radno mjesto upražnjeno izborom djelatnice na funkciju ravnateljice KGZ-a)
- zamjena za 1 upražnjeno radno mjesto stručnjaka zaštite na radu (radno mjesto upražnjeno zbog otkaza zaposlenika na tom radnom mjestu)
- 1 tehničar održavanja zbog trajnog povećanja opsega posla
- 1 viši stručni suradnik za programe zbog trajnog povećanja opsega posla.

Navedena zapošljavanja planirana su i obrazložena u Programu rada i razvitka KGZ-a za 2025. te je za njih ishodena potrebna prethodna suglasnost.

Uz navedena zapošljavanja, Knjižnice grada Zagreba planiraju zaposliti još:

- 6 stručnih djelatnika, i to 3 djelatnika s VSS-om na radno mjesto knjižničar / viši knjižničar / knjižničarski savjetnik i 3 djelatnika sa SSS-om na radno mjesto knjižničarski tehničar / viši knjižničarski tehničar.

U 2026. Knjižnice grada Zagreba planiraju zaposliti ukupno 66 djelatnika:

- zamjene za 20 djelatnika koji odlaze u mirovinu
- 46 djelatnika zbog trajnog povećanja opsega posla, od kojih je 40 vezano uz upravu, opće službe, knjižnicu na novoj lokaciji u Paromlinu i Matičnu i razvojnu službu, a 6 uz novi bibliokombi

U nastavku je obrazloženje:

Knjižnice grada Zagreba nalaze se pred ključnim promjenama vezanim uz strateški projekt – novu Gradsku knjižnicu na lokaciju Paromlin, koja će postati središnji prostor knjižnične i kulturne djelatnosti u gradu i imati dalekosežan utjecaj na cijelu mrežu. Tijekom 2026. godine aktivnosti vezane uz novu knjižnicu dodatno će se intenzivirati, a kako bi se ustanova uspješno pripremila za nadolazeće izazove i učinkovito odgovorila na nove potrebe, planira se provedba sveobuhvatne reorganizacije upravljanja i poslovanja, uz istovremeno snažno jačanje organizacijskih i kadrovskih kapaciteta.

Učinkovita strateška koordinacija i jasno definirane uloge vodstva ustanove ključni su preduvjeti za kvalitetno upravljanje sustavom ovakvih razmjera. S obzirom na to da sve složenije poslovne zahtjeve više ne može pratiti samo jedna osoba, nužno je proširiti upravljačku strukturu zapošljavanjem savjetnika ravnatelja. Takav pristup osigurava snažnu operativnu podršku, kontinuitet u vođenju ustanove te pravovremeno i kvalitetno donošenje

odluka u svim segmentima poslovanja, čime se stvaraju preduvjeti za stabilan razvoj Knjižnica Grada Zagreba i učinkovitu provedbu strateških ciljeva.

Za osiguranje stabilnosti i održivog razvoja ustanove nužno je jačanje Službe financija i računovodstva, radi učinkovitog praćenja i planiranja financijskog poslovanja, kontinuiranog obavljanja knjigovodstveno-računovodstvenih i nabavnih poslova, osiguravanja pravne i regulatorne usklađenosti, podrške strateškim odlukama te učinkovitog povezivanja s ostalim službama i knjižnicama ustanove. Kadrovski će se proširiti i Služba za pravne, kadrovske i opće poslove, čime će se omogućiti efikasno i sustavno upravljanje rastućim brojem djelatnika i pravna usklađenost svih procesa.

Daljnijim planiranim zapošljavanjima ojačat će se kapaciteti ustanove za razvoj i provedbu programske djelatnosti, unapređenje komunikacije s javnošću i korisnicima te promociju, što je osobito važno u razdoblju prije otvaranja Paromlina. Zbog povećanja opsega stručnih poslova povezanih s Paromlinom započet će dodatno zapošljavanje knjižničara, kao i stručnog tehničkog osoblja za održavanje zgrade, s obzirom na njezinu tehničku složenost i veličinu, a radi osiguravanja sigurnosti, funkcionalnosti i dugoročne održivosti novog prostora.

Širenjem Matične i razvojne službe, koja je temelj stručne podrške i razvoja kvalitete rada knjižnica, dodatno će se ojačati institucionalna otpornost i omogućiti sustavno upravljanje razvojem knjižnične djelatnosti na području Grada Zagreba, Zagrebačke županije te među više od 430 knjižnica koje koriste program ZaKi, u čijem razvoju i edukaciji sudjeluje KGZ.

Zbog nužnog daljnjeg razvoja programa ZaKi, koji je temelj funkcioniranja knjižničkog poslovanja, osiguranja stabilne informatičke infrastrukture cjelokupne mreže KGZ-a i potreba nove knjižnice u Paromlinu, ključno je dodatno osnažiti informatičke kapacitete.

Posebna pažnja posvetit će se mobilnim knjižničnim uslugama i razvoju novih lokacija, uključujući zapošljavanje knjižničkog osoblja i vozača za novi bibliokombi koji će raditi u dvije smjene.

Sva navedena zapošljavanja usmjerena su na jačanje organizacijske strukture te izgradnju stručnog i operativno spremnog sustava, koji će moći kvalitetno odgovoriti na složene izazove i potrebe suvremenog knjižničkog sustava.

Plan stručnog usavršavanja u godini Programa

Program/tema stručnog usavršavanja	Broj polaznika
Edukacija u području inkluzivnih kulturnih praksi Prema ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava Europske unije u okviru <i>Integriranog teritorijalnog programa</i> za projekt <i>Gradska knjižnica grada Zagreba i društveno-kulturni centar na lokaciji Paromlin</i> , u ukupnom iznosu od 40.000.000,00 eura, Grad Zagreb obavezan je provoditi mjere kojima se promiču horizontalna načela. To, između ostalog, uključuje osiguravanje pristupačnosti za osobe s invaliditetom te provođenje aktivnosti usmjerenih na promicanje	80

Program/tema stručnog usavršavanja	Broj polaznika
<p>nediskriminacije i ravnopravnosti spolova. S ciljem jačanja kapaciteta djelatnika u navedenim područjima i njihove pripreme za rad u novoj Gradskoj knjižnici na lokaciji Paromlin, Knjižnice grada Zagreba izradile su plan stručnog usavršavanja koji obuhvaća niz specijaliziranih edukacija. Program uključuje tečaj hrvatskog znakovnog jezika, edukacije o suradnji u području kulture s osobama s invaliditetom, radionice inkluzivnih komunikacija te edukacije o osnovama prilagodbe sadržaja i prostora za različite društvene skupine.</p>	
<p>Edukacija za korištenje novih tehnologija</p> <p>Novi prostor Gradske knjižnice na lokaciji Paromlin korisnicima će ponuditi suvremene sadržaje poput video i audioprodukcije, proširene stvarnosti, robotike, programiranja mikrokontrolera (Arduino), korištenja alata temeljenih na umjetnoj inteligenciji, 3D printanja i druge opreme u tzv. prostorima stvaranja (<i>makerspace</i>). Kako bi uvođenje ovih programskih i tehnoloških sadržaja – koji su u skladu s planiranim uslugama navedenima u studiji izvodljivosti te projektnoj dokumentaciji dostavljenoj nadležnim tijelima za sufinanciranje iz sredstava Europske unije – bilo uspješno, a sadržaji dostupni i korisni što širem krugu korisnika, nužno je dodatno osposobiti knjižničare za njihovo korištenje. S ciljem stjecanja praktičnih znanja i vještina potrebnih za rad s novom opremom i tehnologijama, kao i za osmišljavanje inovativnih programa namijenjenih korisnicima svih dobni skupina Knjižnica grada Zagreba, izrađen je plan stručnog usavršavanja djelatnika koji uključuje sudjelovanje na specijaliziranim tečajevima i Erasmus+ mobilnostima.</p>	10
<p>Edukacija za razvoj generičkih kompetencija</p> <p>S obzirom na sve složeniju ulogu knjižničara u suvremenoj knjižnici nužno je osnažiti djelatnike u području generičkih kompetencija poput komunikacije, rješavanja sukoba, javnog nastupa i upravljanja. Knjižničari svakodnevno rade s korisnicima različitih dobni, kulturnih i socijalnih profila te sudjeluju u organizaciji i vođenju programa, događanja i projekata. Razvoj ovih vještina omogućit će kvalitetniju komunikaciju, uspješno vođenje timova i aktivnosti te jačanje profesionalne uloge knjižničara u lokalnoj zajednici.</p>	72
<p>Stručna edukacija knjižničarskih djelatnika</p> <p>Kontinuirano stručno usavršavanje knjižničarskih djelatnika ključno je za održavanje kvalitete i relevantnosti knjižničnih usluga. Sudjelovanjem na stručnim skupovima, seminarima, konferencijama, radionicama i drugim oblicima edukacije u Hrvatskoj i inozemstvu, djelatnici prate suvremene trendove, razmjenjuju znanja i primjere dobre prakse te uvode inovacije u svakodnevni rad. Aktivno</p>	120

Program/tema stručnog usavršavanja	Broj polaznika
uključivanje u rad programskih odbora, stručnih tijela i povjerenstava dodatno doprinosi profesionalnom razvoju pojedinaca te jača stručni kapacitet i prepoznatljivost ustanove u knjižničarskoj zajednici i šire.	
<p>Edukacija ostalog osoblja knjižnice</p> <p>Za osiguranje učinkovitog i sigurnog rada knjižnice planirane su edukacije ostalog osoblja, uključujući Službu pravnih, kadrovskih i općih poslova (radno pravo, izmjene zakonske regulative, GDPR), Službu financija i računovodstva (javno nadmetanje i ostale relevantne teme), kao i osposobljavanje za pružanje prve pomoći, vođenje evakuacije te zaštitu od požara.</p>	70

FINANCIJSKI POKAZATELJI

Priložiti detaljne proračunske tablice prema obrascima.

Iskazati financijske rezultate po završnom računu za prethodnu proračunsku godinu. Treba iskazati rezultat za prethodnu financijsku godinu i ukupno.

Polugodišnji financijski izvještaj za tekuću proračunsku godinu potrebno je dostaviti do rujna 2025.

Financijski rezultat 2024.

U 2024. godini ostvareni su prihodi od poslovanja u iznosu od 18.527.411,98 eura, što predstavlja povećanje od 2.275.722,43 eura u odnosu na 2023. godinu.

Porast prihoda rezultat je povećanog financiranja iz nadležnog proračuna Grada Zagreba, odnosno Gradskog ureda za kulturu i civilno društvo. Ukupno je za financiranje rashoda poslovanja osigurano 1.811.698,86 eura više nego prethodne godine, dok je za financiranje rashoda za nabavu nefinancijske imovine osigurano dodatnih 301.566,36 eura.

Povećanje sredstava za rashode poslovanja najvećim je dijelom posljedica višekratnog povećanja plaća tijekom 2024. godine, i to kroz korekcije osnovica te donošenje novog Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu kojim su usklađeni koeficijenti.

Također, sredstva za nabavu knjižnične građe povećana su sa 700.000,00 eura u 2023. godini na 1.108.800,00 eura u 2024. godini.

Materijalni rashodi za materijal i energiju te za usluge povećani su u odnosu na 2023. godinu. Navedeno povećanje rezultat je ulaganja ostvarenih prihoda za posebne namjene Knjižnica grada Zagreba u tekuće i investicijsko održavanje, intelektualne usluge povezane s programskom djelatnošću, kao i u financiranje svih ostalih rashoda redovne djelatnosti.

Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine također su porasli, i to za 412.222,53 eura u odnosu na prethodnu godinu. Povećanje je ponajprije posljedica veće nabave knjižnične građe financirane sredstvima Grada Zagreba, kao i provedbe modela otkupa Ministarstva kulture i medija, kojim je u 2024. godini nabavljena knjižnična građa u ukupnoj vrijednosti od 289.988,22 eura.

Ostvaren je manjak prihoda za 2024. godinu u iznosu od 989.738,41 eura.

Manjak je nastao jer je Gradski ured za kulturu i civilno društvo izostavio uplatiti prihode za financiranje rashoda za plaće zaposlenih za prosinac 2024. godine, te se stoga radi o metodološkom manjku. Manjak je pokriven 13. siječnja 2025. godine uplatom u iznosu od 1.218.146,10 eura, namijenjenom za rashode za plaće za prosinac 2024.

U siječnju 2025. godine izvršene su dodatne uplate iz nadležnog proračuna:

- 82.196,00 eura za financiranje materijalnih rashoda za prosinac 2024.
- 73.590,14 eura za isplatu materijalnih prava radnika za prosinac 2024.

Također, Grad Zaprešić je u siječnju 2025. godine uplatio sredstva za financiranje rashoda Knjižnice Ante Kovačića u Zaprešiću za prosinac 2024. u iznosu od 60.244,53 eura.

S obzirom na ostvarene prihode u 2025. godini, koji se odnose na prethodno razdoblje, raspoloživi višak sredstava za naredno razdoblje iznosi 457.979,55 eura.

Financijski rezultat 2025.

Izrađen je polugodišnji financijski izvještaj koji će se Gradskom uredu za kulturu i civilno društvo, prema uputi, dostaviti do rujna 2025.

Plan prihoda i rashoda 2026.

Za 2026. godinu predviđa se povećanje ukupnih prihoda i rashoda kao posljedica više međusobno povezanih čimbenika:

- **Povećanje broja novih zapošljavanja** odnosi se na nove potrebe vezane uz novu organizaciju ustanove i povećanje vrste i obima poslovanja, i to u kontekstu otvaranja nove Gradske knjižnice na lokaciji Paromlin i širenja mreže knjižnica.
- **Povećanje rashoda za zakupnine** rezultat je promjene vlasničke strukture, što dovodi do porasta cijena najamnina i zakupnina, kao i potrebe za otplatom dugovanja za prostore u vlasništvu Republike Hrvatske koji se koriste za rad knjižnica.
- **Povećanje sufinanciranja besplatnog upisa djece do 15. godine** nužno je jer sredstva doznačena u 2024. i 2025. godini ne pokrivaju cjelokupan iznos, što stvara dodatno financijsko opterećenje u redovnom poslovanju knjižnice.
- **Povećana potreba za materijalima** proizlazi iz nužnog obilježavanja knjižnične građe **RFID naljepnicama**, za što su potrebne i pripadajuće radne stanice, u svrhu preseljenja Gradske knjižnice na novu lokaciju u Paromlinu, gdje će biti smješteno oko 500 000 jedinica građe. RFID tehnologija predstavlja ključni element budućeg poslovanja knjižnice. S preseljenjem u Paromlin povezani su i drugi materijalni troškovi. Povećanje rashoda uključuje i **nabavu folija za omatanje knjiga**, što proizlazi iz planirane veće nabave knjižničnog fonda za sve knjižnice u mreži, a osobito za Gradsku knjižnicu uoči njezina preseljenja u Paromlin.
- **Rast potrebe za vanjskim uslugama** povezan je s **pripremom za preseljenje Gradske knjižnice na novu lokaciju u Paromlinu** u 2026. godini. To uključuje troškove pakiranja oko 500 000 jedinica građe iz knjižničnog fonda, kao i druge pripadajuće logističke i tehničke usluge. Također su obuhvaćene **savjetodavne usluge**, primjerice podrška u pripremi ugovora za Paromlin između Grada Zagreba, ustanove Novi prostori kulture i Knjižnica grada Zagreba, studije upravljanja zgradom Paromlina i drugo.
- **Povećanje promidžbenih aktivnosti** odnosi se na **provedbu komunikacijskih i promotivnih sadržaja KGZ-a** usmjerenih na predstavljanje prioritetnih programa i usluga te na jačanje prepoznatljivosti i razumijevanja uloge narodnih knjižnica u suvremenom društvu. To uključuje izradu knjige grafičkog standarda novog vizualnog identiteta ustanove, s ciljem snažnijeg pozicioniranja KGZ-a kao suvremenog kulturnog i društvenog centra. Važan dio uključuje **promidžbu i vidljivost projekta Gradska knjižnica grada Zagreba i društveno-kulturni centar Paromlin**, koje se provode u skladu s obvezama preuzetima ugovorom o dodjeli bespovratnih sredstava Europske unije u okviru *Integriranog teritorijalnog programa*.
- **Povećanje edukacijskih aktivnosti** rezultat je uvođenja novih usluga i sadržaja koje će pružati nova Gradska knjižnica na lokaciji Paromlin, kao i obveze provedbe mjera za promicanje horizontalnih načela iz ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava Europske

unije, u okviru *Integriranog teritorijalnog programa* za projekt *Gradska knjižnica grada Zagreba i društveno-kulturni centar Paromlin*, ukupne vrijednosti 40.000.000,00 eura.

- **Povećanje programskih aktivnosti** temelji se na Četverogodišnjem planu rada Knjižnica grada Zagreba sadašnje ravnateljice, a uključuje i nove prioritetne programe.
- **Ostvarivanje postojećih i novih investicijskih projekata** kao što nabava bibliokombija, sanacija krova Gradske knjižnice i drugo.

Navedeni razlozi čine osnovu za realno planirano povećanje financijskog okvira poslovanja u 2026. godini.

Prihodi

Izvor prihoda	Ostvareno u 2024.	Planirano u 2025.	Plan za 2026.
Izvor 1. Opći prihodi i primici	16.078.946,33	20.930.400,00	22.475.700,00
Izvor 3. Vlastiti prihodi	18.794,58	18.300,00	18.300,00
Izvor 4. Prihodi za posebne namjene	1.007.068,96	1.077.100,00	1.073.000,00
Izvor 5. Pomoći	1.317.552,03	1.344.300,00	1.875.300,00
Izvor 6. Donacije	105.050,08	100.000,00	100.000,00
Izvor 7. Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine	0	1.300,00	1.300,00
Izvor 8. Primici od financijske imovine i zaduživanja			
Ostalo			
UKUPNO	18.527.411,98	23.471.400,00	25.543.600,00

Rashodi

Rashodi	Ostvareno u 2024.	Planirano u 2025.	Plan za 2026.
Redovna djelatnost	16.518.944	20.148.300,00	21.631.800,00
Programska djelatnost	261.316	312.300,00	506.700,00
Članske iskaznice	182.700,00	185.500,00	188.000,00
Održavanje i opremanje	1.940.864	2.825.300,00	2.207.800
Cjelovita i energetska obnova			
Pilot projekt SPARK			
UKUPNO	18.903.825	23.471.400,00	25.543.600

Plan rashoda iz ostalih izvora (osim izvor 1.12)

Taksativno navesti udio prihoda iz ostalih izvora (osim izvor 1.12) i osnovnu svrhu njihovog korištenja prema navedenim kategorijama rashoda.

Prihodi iz ostalih izvora uključuju sredstva Ministarstva kulture i medija, Grada Zaprešića, Zagrebačke županije, programa Erasmus+ i drugih fondova Europske unije, kao i sredstva Veleposlanstva Sjedinjenih Američkih Država u Hrvatskoj.

Ta će se sredstva koristiti za sljedeće rashode:

Rashodi za zaposlene u Matičnoj i razvojnoj službi te u Gradskoj Knjižnici Zaprešić:

- plaće za redovan rad: 613.000,00 EUR
- ostali rashodi za zaposlene: 32.300,00 EUR
- doprinosi za obvezno zdravstveno osiguranje: 100.700,00 EUR
- naknade za prijevoz, rad na terenu i odvojeni život: 13.500,00 EUR
- stručno usavršavanje zaposlenika: 5.300,00 EUR
- ostale naknade troškova zaposlenima: 600,00 EUR

Ukupno: 765.400,00 EUR.

Putni troškovi:

- službena putovanja: 1.600,00 EUR.

Materijalni rashodi:

- uredski materijal i ostali materijalni rashodi: 5.700,00 EUR
- materijal i sirovine: 5.200,00 EUR
- energija: 12.000,00 EUR
- materijal i dijelovi za tekuće i investicijsko održavanje: 6000,00 EUR
- sitni inventar i automobilske gume: 6.000,00 EUR
- službena, radna i zaštitna odjeća i obuća: 200,00 EUR

Ukupno = 35.100,00 EUR.

Usluge i održavanje:

- usluge telefona, interneta, pošte i prijevoza: 4.000,00 EUR
- usluge tekućeg i investicijskog održavanja: 22.200,00 EUR
- komunalne usluge: 8.700,00 EUR
- zakupnine i najamnine: 1.300,00 EUR
- zdravstvene i veterinarske usluge: 600,00 EUR
- intelektualne i osobne usluge: 2.000,00 EUR
- računalne usluge: 5.400,00 EUR
- ostale usluge: 3.900,00 EUR

Ukupno = 48.100,00 EUR.

Ostali poslovni rashodi:

- premije osiguranja: 2.500,00 EUR
- reprezentacija: 1.500,00 EUR
- pristojbe i naknade: 600,00 EUR
- ostali nespomenuti rashodi poslovanja: 1.700,00 EUR
- bankarske usluge i usluge platnog prometa: 2.700,00 EUR
- zatezne kamate: 200,00 EUR

Ukupno = 9.200,00 EUR.

SVEUKUPNO: 859.400,00 EUR

Plan ostvarivanja i korištenja vlastitih prihoda

Pobrojati i ukratko opisati načine ostvarivanja vlastitih prihoda, navesti temeljem čega su procijenjeni iznosi te obrazložiti eventualna veća odstupanja od ostvarenih prihoda u prethodnoj odnosno planiranih u tekućoj godini.

Vlastite prihode Knjižnice Grada Zagreba ostvaruju od dividendi i ostalih prihoda, poput najma prostora za bankomat, najma aparata za kavu te pružanja usluga interneta i ispisa na pisač. Planirani iznos za 2026. godinu je 18.300,00 eura, što je na razini prethodnih godina, a sredstva se koriste za financiranje ostalih usluga unutar konta 3239 redovnog poslovanja.

Planirani vlastiti prihodi za 2026.	Iznos
	18.300,00
Kategorija / vrsta troška	Udio u %
Plaće, doprinosi, naknade, službena putovanja i drugi rashodi za zaposlene	
Tekuće održavanje objekata i opreme	
Ostali materijalni troškovi redovnog poslovanja	
Programska djelatnost	
Održavanje i opremanje ustanova	
Ostala kapitalna ulaganja	
Ostalo (navesti što) – Usluge uveza, čuvanja imovine, alarma i ostalih rashoda poslovanja	18.300,00 = 100 %

Plan ostvarivanja i korištenja prihoda za posebne namjene

Pobrojati i ukratko opisati načine ostvarivanja prihoda za posebne namjene, navesti temeljem čega su procijenjeni iznosi te obrazložiti eventualna veća odstupanja od ostvarenih prihoda u prethodnoj odnosno planiranih u tekućoj godini.

Prihodi za posebne namjene Knjižnica Grada Zagreba iznose 1.073.000,00 eura.

Od toga se:

- 1.030.200,00 eura koristi za rashode redovnog poslovanja knjižnice, najvećim dijelom za tekuće i investicijsko održavanje, čime se osigurava kontinuitet u pružanju usluga i unapređenje knjižnične djelatnosti

- 92.800,00 eura koristi na programske aktivnosti.

Planirani prihodi za posebne namjene precijenjeni su na temelju dosadašnjih ostvarenih prihoda iz prethodnih godina, a čine ih sljedeći izvori:

- prihodi od članarina – 440.000,00
- prihodi od zakasnina – 541.800,00
- prihodi od drugih plaćanja – 1.200,00
- prihodi od programa ZaKi – 74.000,00
- prihodi od naknade štete – 16.000,00.

Planirani prihodi za posebne namjene – 2026.	Iznos
	1.073.000,00
Kategorija / vrsta troška	Udio u %
Plaće, doprinosi, naknade, službena putovanja i drugi rashodi za zaposlene	0,00
Tekuće održavanje objekata i opreme	200.000,00 = 18,63 %
Ostali materijalni troškovi redovnog poslovanja	754.200,00 = 70,29 %
Programska djelatnost	92.800,00 = 8,65 %
Održavanje i opremanje ustanova	26.000,00 = 2,42 %
Ostala kapitalna ulaganja	0,00
Ostalo (navesti što) - <i>Ovdje upišite tekst</i>	0,00

Prijedlog prihvaćen na sjednici Upravnog vijeća održanoj 22. 12. 2025.